

Cultuur & School Utrecht 2017–2021

Evaluatie van activiteiten en dienstverlening

Lina Borsten
Michael Buynsters
Michiel van der Grinten

Borsten, L., Buynsters, M.L., van der Grinten, M. (2021)
Cultuur & School Utrecht 2017–2021. Evaluatie van activiteiten en dienstverlening.
Utrecht: Oberon

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No parts of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means without prior written permission of the author and the publisher holding the copyrights of the published articles.

Foto's rapportomslag; voorzijde: Anne Hamers, achterzijde: Anna van Kooij

Uitgave en verspreiding:
Oberon onderzoek en advies
Slachtstraat 12, 3512 BC Utrecht
Tel. 030-230 6090
info@oberon.eu
www.oberon.eu

© Copyright Oberon onderzoek en advies

Cultuur & School Utrecht 2017-2021
Evaluatie van activiteiten en dienstverlening

Inhoudsopgave

1	Samenvatting	1
2	Opzet en werkwijze	3
2.1	Achtergrond	3
2.2	Werkwijze	4
2.3	Respons	6
2.4	Leeswijzer	6
3	Resultaten van de evaluatiesystematiek 2017–2021	7
3.1	Leerlingen	7
3.1.1	.. Ervaringen van leerlingen groep 1 t/m 3	7
3.1.2	.. Ervaringen van leerlingen groep 4 t/m 8	8
3.2	Leerkrachten	9
3.2.1	.. Waardering bezoek	9
3.2.2	.. Ervaring	10
3.2.3	.. Educator	11
3.2.4	.. Voorbereiding	11
3.2.5	.. Verwerking	12
3.2.6	.. Selectie en organisatie	13
3.2.7	.. Vervoer	13
3.2.8	.. Waargenomen effecten bij leerlingen door leerkrachten	14
3.3	Interne cultuurcoördinatoren	16
3.3.1	.. Visie van de scholen	16
3.3.2	.. Draagvlak voor cultuureducatie op school	16
3.3.3	.. Organisatie op school	17
3.3.4	.. Doelen van de icc'ers	19
3.3.5	.. Overleg met de cultuuraanbieders	19
3.3.6	.. Evaluatie van cultuureducatie op school	21
3.4	Cultuuraanbieders	22
3.4.1	.. Visie van de cultuuraanbieders	22
3.4.2	.. Draagvlak voor cultuureducatie bij de cultuuraanbieders	22
3.4.3	.. Samenwerking en overleg met de scholen	23
3.4.4	.. Doelen van de cultuuraanbieders	24
3.5	De evaluatie van Cultuur & School Utrecht in het licht van landelijke ontwikkelingen	26
4	Oordeel over Cultuur & School Utrecht	27
Bijlage 1	Aanvullende rapportage	29
1.1	Oordeel over Cultuur & School Utrecht	29
Bijlage 2	Inschrijvingen & ingeplande activiteiten	32
2.1	2017–2018	32
2.2	2018–2019	33
2.3	2019–2020	34
2.4	2020–2021	35
Bijlage 3	Rapport 2017-2018	36

1 Samenvatting

Cultuur & School Utrecht heeft in 2017 onderwijsonderzoeksbureau Oberon gevraagd een digitale evaluatiesystematiek te ontwikkelen die het aanbod van de cultuuraanbieders evalueert teneinde het beter af te kunnen stemmen op de wensen en behoeften van de afnemers (de scholen). Oberon heeft met de evaluatiesystematiek van Cultuur & School Utrecht voortgebouwd op de opzet van de landelijke monitor cultuureducatie¹. De vragenlijsten uit de evaluatiesystematiek zijn in de periode 2017–2021 ingevuld door leerlingen, leerkrachten, interne cultuurcoördinatoren (icc'ers) en cultuuraanbieders in Utrecht. Verder in het rapport lees je de uitgebreide verslaglegging van de resultaten per doelgroep. Opgemerkt dient te worden dat de uitkomsten van 2019–2020 en 2020–2021 sterk beïnvloed zijn door het uitbreken van het coronavirus. Vanaf maart 2020 heeft maar een beperkt deel van het aanbod kunnen plaatsvinden.

Leerlingen

De leerlingen van groep 1–8 zijn positief over de activiteiten van de cultuuraanbieders die zij in schooljaren 2017–2021 hebben bezocht. Een ruime meerderheid van de leerlingen over de jaren heen vindt de activiteiten leuk (groep 1–3: 81 – 85%; groep 4–8: 55 – 70%). Ruim drie kwart van groep 4–8 heeft iets geleerd van de activiteit (aan de leerlingen van groep 1 tot en met 3 is deze vraag niet gesteld).

Leerkrachten

Ook de leerkrachten zijn positief over de culturele activiteiten die ze bezochten. Ze geven het bezoek tussen 2017 en 2020 gemiddeld een 7,8 tot 8 en in schooljaar 2020–2021 4,1 sterren. Ruim drie kwart van de leerkrachten vindt de activiteit betekenisvol en plezierig. De meeste leerkrachten zien effect van de culturele activiteit bij hun leerlingen op het gebied van kennisontwikkeling over kunst en cultuur en/of wetenschap en technologie² (min 50%; max 62%) en hun verbeeldingskracht (min 55%; max 68%). Het merendeel vond de duur van de activiteit precies goed en is tevreden over de educator. De meeste leerkrachten bereiden de activiteit voor met lesmateriaal van de cultuuraanbieder, maar 10% tot 23% geeft door de jaren heen aan de activiteit niet voor te bereiden. Ongeveer drie kwart van de leerkrachten biedt een verwerkingsles aan na het bezoek.

Interne cultuurcoördinatoren (icc'ers)

Het merendeel van de icc'ers geeft aan dat de visie van de school op cultuureducatie is vastgelegd. Het draagvlak op school, gezien door de ogen van de icc'ers lijkt door de jaren heen af te nemen, vooral onder de directie en de groepsleerkrachten. De school kiest de activiteiten voornamelijk op basis van hun visie op cultuureducatie. De besluitvorming ligt vooral bij de icc'ers en de groepsleerkrachten. Ongeveer de helft van de icc'ers geeft tussen 2017 en 2020 aan dat hun school deelneemt aan structureel overleg met de cultuuraanbieders. In schooljaar 2020–2021 betreft dit slechts een derde, dit heeft hoogstwaarschijnlijk te maken met de beperkende maatregelen rondom de coronacrisis.

¹ Oberon heeft (deels samen met Sardes) in de periode 2007-2017 de landelijke monitoring van cultuureducatie in het po en vo verzorgd.

² Enkele cultuuraanbieders in Utrecht richten zich naast kunst en cultuur ook op wetenschap en technologie. Wetenschap en technologie maakt net zoals kunst en cultuur leerlingen nieuwsgierig en stimuleert hen om creatief, kritisch, ondernemend en onderzoekend te zijn. In de vragenlijsten is ook aandacht besteed aan de ervaringen van leerkrachten en leerlingen met wetenschap en technologie in het cultuuraanbod.

Cultuuraanbieders

Meer dan de helft van de respondenten van de cultuuraanbieders geeft aan dat er een visie op cultuureducatie is vastgelegd in het beleidsplan. Over het algemeen is er voldoende draagvlak, in 2018–2019 lijkt het draagvlak kleiner dan in andere jaren. Ongeveer een derde van de aanbieders overlegt structureel met scholen over cultuureducatie. In deze overleggen worden de doelen van cultuureducatie en het vormgeven van de doorlopende leerlijnen besproken.

Oordeel over Cultuur & School Utrecht

De leerkrachten, icc'ers en cultuuraanbieders hebben de dienstverlening van Cultuur & School Utrecht beoordeeld. De respondenten oordelen over de jaren heen positief over Cultuur & School Utrecht. Op alle onderdelen wordt ruim voldoende gescoord, de cijfers voor de verschillende onderdelen liggen tussen de 7,5 en 8,8. Vooral de icc'ers en cultuuraanbieders zijn door de jaren heen steeds tevredener over de communicatie met Cultuur & School Utrecht, het inplannen van de activiteiten en de presentatie van de activiteiten op de website.

2 Opzet en werkwijze

2.1 Achtergrond

In 2014 zette de gemeente Utrecht met het invoeren van de subsidieregeling ‘Cultuur voor Ieder Kind’ een grote verandering in gang voor scholen en cultuuraanbieders in de stad. Met deze subsidieregeling kregen scholen zelf de verantwoordelijkheid over de invulling van hun cultuuronderwijs waardoor er een transitie zou worden ingezet van aanbodgericht naar vraaggericht cultuuronderwijs. In hetzelfde jaar werd Stichting Cultuur & School Utrecht opgericht om als intermediaire organisatie voor het Utrechtse primair onderwijs het grootschalige buiten-de-school georganiseerde cultuuraanbod te bemiddelen. Cultuur & School Utrecht coördineerde culturele activiteiten van cultuuraanbieders voor scholen door voor hen de planning, het vervoer en de financiële afhandeling te verzorgen en de dialoog tussen beide te faciliteren. In schooljaar 2014–2015 en 2015–2016 ging het aanvankelijk om 13 culturele instellingen³ die werden bemiddeld. Vanaf schooljaar 2016-2017 tot en met schooljaar 2020-2021 zou dit aantal uitgroeien tot 16⁴ culturele instellingen die Cultuur & School Utrecht zou bemiddelen. Deze evaluatie richt zich op deze beginperiode van Cultuur & School Utrecht.

In 2020 heeft de gemeente Utrecht aan Cultuur & School Utrecht gevraagd om haar dienstverlening met ingang van schooljaar 2021–2022 uit te breiden en zo nog meer aan te sluiten bij het gemeentelijk beleid. De gemeente Utrecht zet in op de ontwikkeling van het creatief vermogen en de talenten van alle Utrechtse kinderen en jongeren in de leeftijd van 4-18 jaar onder schooltijd, en stimuleert gelijke onderwijskansen voor hen, in lijn met de speerpunten van respectievelijk de gemeentelijke Cultuurnota 2021–2024 en de Utrechtse onderwijsagenda 2019–2022. De voorbereiding van die ruimere dienstverlening van Cultuur & School Utrecht is per 1 januari 2021 gestart. De bemiddeling van het cultuuraanbod voor basisscholen (PO) werd uitgebreid naar aanbod dat ook op school plaatsvindt. Nieuw is ook de bemiddeling van expertiseaanbod voor professionals van cultuuronderwijs en het aanbieden van mogelijkheden om onderlinge kennisdeling te versterken zodat innovatie in het Utrechtse cultuuronderwijs kan worden gestimuleerd. Daarnaast wordt onderzocht aan welke ondersteuning voor scholen voor voortgezet onderwijs (VO) behoefte is.

Cultuur & School Utrecht wil met deze bredere opdracht bijdragen aan nog beter cultuuronderwijs voor iedere Utrechtse leerling. Voor de komende jaren hanteert Cultuur & School Utrecht de volgende vier hoofddoelstellingen⁵:

1. Bemiddelen van het Utrechtse cultuuraanbod voor Utrechtse leerlingen;
2. Bemiddelen van expertiseaanbod voor professionals van Utrechtse scholen;
3. Versterken en delen van expertise voor professionals van scholen en cultuuraanbieders en aanjagen van innovatie t.b.v. Utrechtse leerlingen;
4. Monitoren en evalueren van de kwaliteit van het cultuuraanbod voor Utrechtse leerlingen, en expertiseaanbod voor professionals van Utrechtse scholen.

³ Museum Catharijneconvent, Aboriginal Art Museum Utrecht AAMU (tot de sluiting van het museum in 2017), Centraal Museum en nijntje museum, Kasteel de Haar, Spoorwegmuseum, Universiteitsmuseum, Sonnenborgh museum & sterrenwacht, Het Utrechts Archief, Museum Speelklok, Domtoren en Domkerk, Stadsschouwburg Utrecht, TivoliVredenburg en Het Filiaal theatermakers.

⁴ Stadsschouwburg Utrecht, TivoliVredenburg, Het Filiaal theatermakers, Centraal Museum en nijntje Museum, Museum Catharijneconvent, Kasteel de Haar, Spoorwegmuseum, Universiteitsmuseum Utrecht (UMU), Sonnenborgh museum & sterrenwacht, Het Utrechts Archief, Museum Speelklok, Domtoren en Domkerk, DOMunder, EKKO, Podium Hoge Woerd en Volksbuurtmuseum.

⁵ *Samen sterk in cultuuronderwijs*. Meerjarenbeleidsplan 2021-2024. Cultuur & School Utrecht, 2020.

Per schooljaar 2021-2022 is het aantal aanbieders uitgebreid tot 46⁶. Naast het bemiddelen, monitoren en borgen van de kwaliteit is vanaf 2021 ook de taak toegevoegd om kennis te delen en te ontsluiten. Cultuur & School Utrecht heeft aan onderwijsonderzoeksbureau Oberon gevraagd de eerste periode tot september 2021 in kaart te brengen.

2.2 Werkwijze

Om de afstemming van het aanbod op de wensen van de scholen en de ondersteuning door Cultuur & School Utrecht te optimaliseren, ontwikkelde Cultuur & School Utrecht in 2017 samen met onderwijsonderzoeksbureau Oberon een digitale evaluatiesystematiek. Sinds schooljaar 2017-2018 evalueert Cultuur & School Utrecht alle activiteiten en haar dienstverlening via deze evaluatiesystematiek. De evaluatiesystematiek richt zich op de partners van Cultuur & School Utrecht: de Utrechtse basisscholen en de cultuuraanbieders. De evaluatiesystematiek is een betrouwbaar lerend systeem, waarin de kwalitatieve dataverzameling voorop staat, met als doel het cultuuraanbod in Utrecht beter te laten aansluiten op de wensen en behoeften van het onderwijs. De systematiek dient niet als wetenschappelijk kwantitatief onderzoek met een sterke validiteit. Ofwel, er wordt geen sterk representatief beeld nagestreefd, er vindt geen steekproef plaats en de vragenlijst evolueert mee met de veranderingen in het Utrechtse cultuuronderwijs. Hieronder lichten we de verschillende onderdelen in het kort toe.

Evaluatiesystematiek voor leerkrachten en leerlingen

Leerkrachten en leerlingen ontvangen een vragenlijst over de activiteiten die zij afnemen. De respons op de vragenlijsten wordt anoniem verwerkt. De deelnemers kunnen er echter voor kiezen om hun contactgegevens achter te laten, zodat de desbetreffende cultuuraanbieder of Cultuur & School Utrecht de mogelijkheid heeft om contact op te nemen als de reactie daartoe aanleiding geeft. Cultuur & School Utrecht koppelt maandelijks de resultaten uit de vragenlijsten van leerkrachten en leerlingen terug aan de cultuuraanbieders via een beknopte rapportage. Online kunnen zij in hun persoonlijke dashboard de uitgebreide respons van leerkrachten en leerlingen inzien. Met deze informatie kunnen de aanbieders hun activiteiten optimaliseren en afstemmen op de wensen van scholen. De maandelijkse rapportages geven de cultuuraanbieders snel inzicht in hoe hun activiteiten worden gewaardeerd door leerkrachten en leerlingen, en bieden hen de mogelijkheid snel op vragen of behoeften van scholen in te kunnen spelen. In de vragenlijst voor leerkrachten wordt ook de dienstverlening van Cultuur & School Utrecht geëvalueerd.

Leerlingen zijn doorgaans moeilijk te bereiken via digitale enquêtes, maar omdat het cultuuraanbod ten slotte voor hen bedoeld is en zij daarmee de belangrijkste doelgroep voor alle partners van Cultuur & School Utrecht vormen, is in schooljaar 2017-2018 een pilot gestart met een speciale leerlingenvragenlijst over het cultuuraanbod voor groep 1-8. Vanwege de niveaoverschillen zijn deze opgesplitst in een vragenlijst voor leerlingen van groep 1-3 en een vragenlijst voor leerlingen van groep 4-8. De leerlingenvragenlijst wordt samen met de vragenlijst voor de leerkracht één dag na het bezoek aan de culturele activiteit verstuurd.

⁶ Art & Sofie, Centraal Museum, Click F1, Cultuuronderwijs Utrecht, Danscentrum Utrecht, De Bibliotheek Utrecht, De Boks Cultuurhuis, De Dansers, De Maakruimte, De Vrijstaat, Dear T., Domkerk, Domtoren, DOMunder, EKKO, Festival Tweetakt, Fort van de Verbeelding, HADAS, Het Filiaal theatermakers, het Hoofdpodium, Het Kunstlaboratorium, Het Utrechts Archief, Hoogt on Tour, Je Weet Zelf TV, Kasteel de Haar, Kopa – PIONIER!, KUNST IN DE KLAS, Museum Catharijneconvent, Museum Speelklok, Muziek Voor Ieder Kind, Nederlands Film Festival, nijntje museum, Opera Tralala, Podium Hoge Woerd, Podiumbeesten, Rietveld Schröderhuis, Sonnenborgh museum & sterrenwacht, Spoorwegmuseum, Stadsschouwburg Utrecht, Stranded FM, Theater Tweekant, Theatergroep Alles Valt, Theaterschool Utrecht, Tivolivredenburg, Universiteitsmuseum Utrecht (UMU), Volksbuurtmuseum.

Evaluatiesystematiek voor interne cultuurcoördinatoren en cultuuraanbieders

De icc'ers en cultuuraanbieders ontvangen jaarlijks een vragenlijst over hun beleid en hun ervaringen met de dienstverlening van Cultuur & School Utrecht. Aan de hand van de respons kan Cultuur & School Utrecht haar eigen dienstverlening evalueren, verbeteren en afstemmen op de wensen en behoeften van scholen en aanbieders.

De icc'er van een school bezoekt de culturele activiteiten meestal niet zelf, maar plant deze gedurende het schooljaar voor de groep(en) in via de website van Cultuur & School Utrecht. Vanaf schooljaar 2017–2018 ontvangen alle icc'ers in de gemeente Utrecht jaarlijks een vragenlijst over de cultuureducatieve wensen en behoeften van hun school en – indien van toepassing – over het cultuuraanbod en de dienstverlening van Cultuur & School Utrecht. De vragenlijst voor icc'ers wordt doorgaans aan het einde van het schooljaar verstuurd. De vragenlijst voor cultuuraanbieders is in juni 2018 voor het eerst naar de educatoren en planners van de aanbieders gestuurd. Zij kunnen gezamenlijk één vragenlijst invullen over hun activiteiten en de dienstverlening van Cultuur & School Utrecht. De vragenlijst is om het jaar een uitgebreide of korte versie en wordt doorgaans aan het einde van het schooljaar verstuurd.

Evolutie van de evaluatiesystematiek

In de periode 2017–2021 zijn de vragenlijsten en evaluatiesystematiek jaarlijks geëvalueerd door Cultuur & School Utrecht, het bestuur van Cultuur & School Utrecht en onderwijsonderzoeksbureau Oberon. De respons en feedback van de respondenten hebben geleid tot tussentijdse aanpassingen van onderdelen in de evaluatiesystematiek. Zo zijn in de afgelopen jaren in alle vragenlijsten onderdelen toegevoegd, verwijderd en bijgesteld. Sommige vragen, zoals naar het gender van een leerling, zijn uit de vragenlijst gehaald vanwege de irrelevantie en stigmatisering ervan. De vragenlijst van de icc'ers is flink ingekort in 2019. Zo zijn bijvoorbeeld de vragen naar de effecten van een activiteit bij leerlingen eruit gehaald, het bleek dat leerkrachten deze vraag beter konden beantwoorden. De grootste verandering die de afgelopen jaren in de vragenlijst heeft plaatsgevonden is de overstap naar de vijf-sterrenwaardering in het schooljaar 2020–2021 (zie Figuur 1). Voorheen gaven de leerkrachten een rapportcijfer op de schaal van 1 tot 10 aan de activiteit en kozen de leerlingen uit de opties 'leuk', 'beetje leuk' of 'niet leuk'. Om alle ervaringen beter met elkaar te kunnen vergelijken is Cultuur & School Utrecht overgestapt op een vijfpuntsschaal voor alle doelgroepen. Leerkrachten kunnen de activiteit met maximaal vijf sterren waarderen, leerlingen kunnen kiezen uit 5 emoji's om aan te geven wat ze van de activiteit vonden.

Figuur 1. De vijf-sterrenwaardering

2.3 Respons

In totaal deelden 2.115 respondenten hun ervaringen met ons. In Figuur 2 staat een overzicht van de respons per doelgroep. Enkele gegevens daarin vergen een toelichting:

- 2019–2020 en 2020–2021 zijn niet representatief omdat vanaf maart 2020 corona een streep zette door een groot aantal activiteiten. Daarmee ligt de respons onder leerkrachten en leerlingen fors lager dan in andere jaren. De scores in de desbetreffende grafieken voor die jaren moeten in dat licht met enige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd.
- Het daadwerkelijke aantal leerlingen dat de vragenlijst heeft ingevuld over het bezoek ligt hoger, omdat het regelmatig voorkomt dat de leerkracht samen met de leerlingen de enquête klassikaal heeft ingevuld; dit betreft voornamelijk groepen 1 – 3. De leerkracht heeft daarbij de reacties van de klas samengevat en ingevoerd.

Figuur 2: Responsaantallen per doelgroep⁷

Respondentengroep	2017–2018	2018–2019	2019–2020	2020–2021	Totaal per groep
Leerkrachten	248	243	157	52	697
Leerlingen groep 1–3	130	81	78	6	296
Leerlingen groep 4–8	350	332	142	72	899
Icc'ers	44	29	51	34	138
Culturaanbieders	15	16	13	43	85
Totaal per schooljaar	783	696	433	203	

N.B. Vanaf schooljaar 2021-2022 bemiddelt Cultuur & School Utrecht 46 aanbieders. De 30 'nieuwe' aanbieders zijn in schooljaar 2020-2021 al bevroegd in het kader van de voorbereidingen. In dat jaar hebben zij een deel van de vragenlijst ingevuld. Drie aanbieders maken onderdeel uit van één hoofdaanbieder en worden door één respondent vertegenwoordigd. De respons is dus nagenoeg volledig.

2.4 Leeswijzer

In dit rapport presenteren we de resultaten uit de vragenlijsten voor leerlingen, leerkrachten, icc'ers en culturaanbieders die in de periode 2017–2021 activiteiten hebben bezocht via Cultuur & School Utrecht en hebben gerepsondeerd op de vragenlijst. In hoofdstuk drie presenteren we per doelgroep de resultaten uit de vragenlijsten die in de afgelopen vier schooljaren zijn afgenomen. In hoofdstuk vier presenteren we de resultaten over het oordeel dat de verschillende doelgroepen geven over Cultuur & School Utrecht.

⁷ Uit het planningssysteem van Cultuur & School Utrecht blijkt hoeveel leerlingen ingeschreven zijn in de verschillende schooljaren voor definitief ingeplande activiteiten:

- 2017-2018: 17.399 ingeschreven leerlingen (13.035 unieke leerlingen)
- 2018-2019: 17.139 ingeschreven leerlingen (12.962 unieke leerlingen)
- 2019-2020: 10.695 ingeschreven leerlingen (9.187 unieke leerlingen)
- 2020-2021: 3.771 ingeschreven leerlingen (3.602 unieke leerlingen)

In Bijlage 2 is het aantal ingeschreven leerlingen voor een activiteit per culturele instelling per schooljaar weergegeven.

3 Resultaten van de evaluatiesystematiek 2017–2021

In dit hoofdstuk bespreken we de resultaten per respondentengroep met betrekking tot schooljaar 2017–2018 tot en met schooljaar 2020–2021. Tussentijds zijn de vragenlijsten aangepast, daarom ontbreken resultaten van sommige schooljaren. Allereerst bespreken we de ervaringen van de leerlingen en leerkrachten met de activiteiten in paragrafen 3.1 en 3.2. Vervolgens komen in paragrafen 3.3 en 3.4 de jaarlijkse evaluaties van de icc'ers en de cultuuraanbieders aan bod.

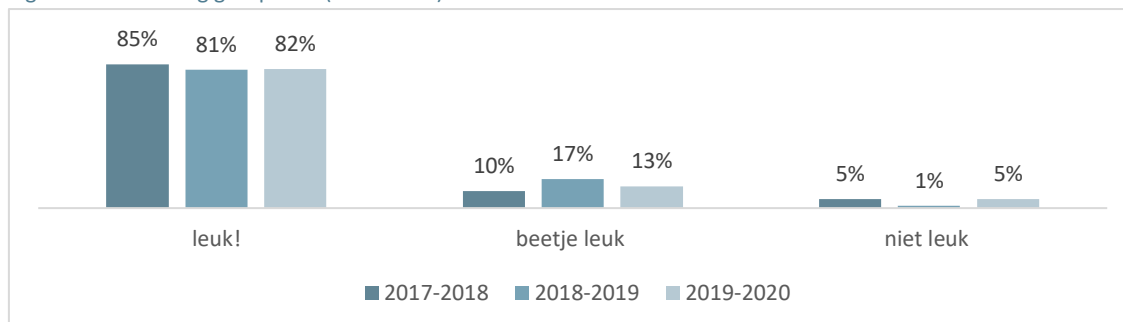
3.1 Leerlingen

Over de schooljaren heen hebben in totaal 1195 leerlingen de vragenlijst ingevuld. Leerlingen uit groep 4–8 zijn met 75% meer vertegenwoordigd dan leerlingen uit leerjaren 1–3 (25%). Leerkrachten konden met behulp van de vragenlijst hun leerlingen na het bezoek laten reflecteren op het bezoek. De vragenlijst kon daarmee ook als verwerkingsactiviteit worden ingezet. In de vragenlijsten in schooljaren 2017–2020 geven de leerlingen aan of ze de activiteit leuk, een beetje leuk of niet leuk vonden. In schooljaar 2020–2021 kozen de leerlingen uit vijf emoji's zodat de resultaten vergeleken konden worden met de vijfsterrenwaardering van leerkrachten. In onderstaande resultaten zijn de reacties van de leerlingen (emoji's) omgezet in een vijfsterrenwaardering.

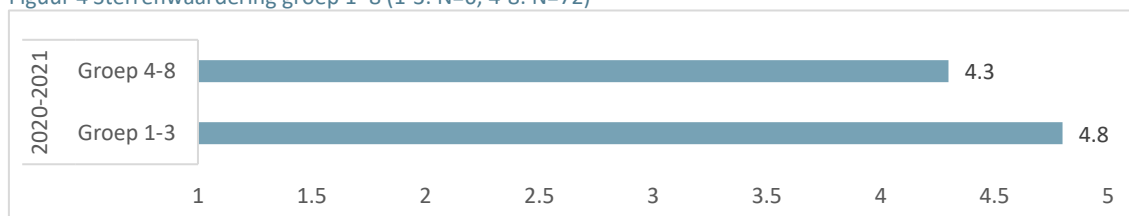
3.1.1 Ervaringen van leerlingen groep 1 t/m 3

Bij de vragen voor de jongste leerlingen uit groep 1–3 werd gebruik gemaakt van emoji's zodat ook zij de vragen goed begrepen. In Figuur 3 is af te lezen dat een zeer ruime meerderheid de activiteit leuk vond in de schooljaren 2017–2020, waarbij percentages variëren van minimaal 81% (2018–2019) tot maximaal 85% (2017–2018). Gemiddeld beoordelen de leerlingen van groep 1–3 in schooljaar 2020–2021 de activiteit met 4,8 sterren (zie Figuur 4).

Figuur 3 Waardering groep 1–3. (N=78–130)⁸

Figuur 4 Sterrenwaardering groep 1–8 (1-3: N=6; 4-8: N=72)⁹

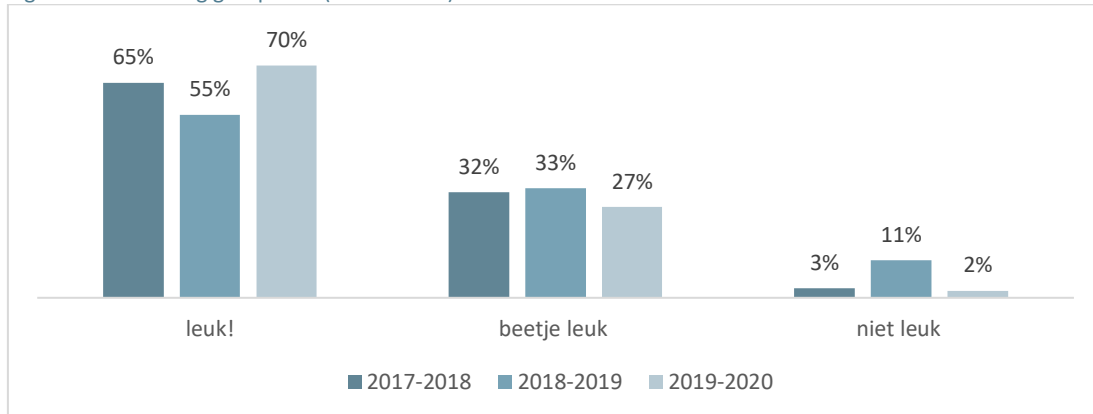
⁸ Voor elke figuur geldt dat de respons (N) op vraagniveau is weergegeven. Als een respondent een vraag bijvoorbeeld over heeft geslagen, valt de respons lager uit dan af te lezen in Figuur 2.

⁹ De keuze uit emoji's is hier omgezet in een vijfsterrenwaardering om te kunnen vergelijken met de resultaten van de leerkrachten.

3.1.2 Ervaringen van leerlingen groep 4 t/m 8

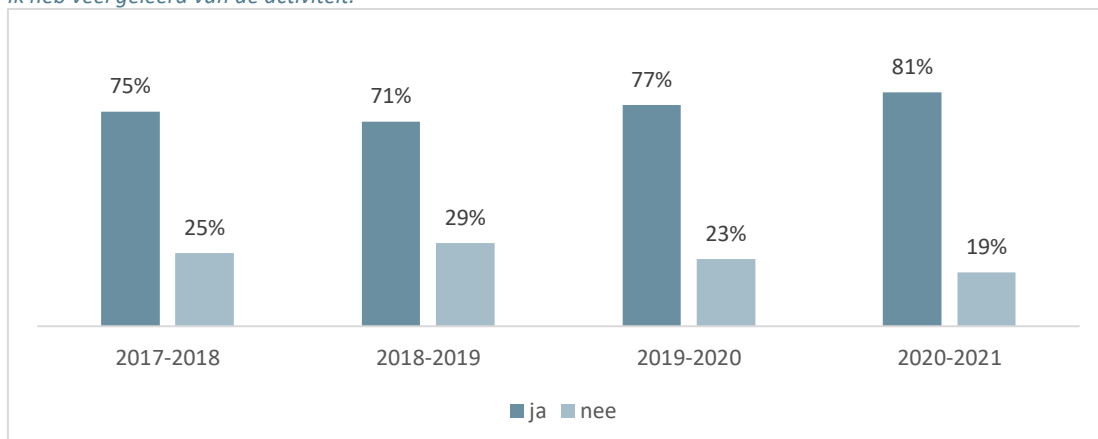
Het valt op dat in schooljaar 2018–2019 de activiteiten wat minder positief werden beoordeeld door groep 4–8 dan in andere jaren (zie Figuur 5). Over het algemeen vallen de waarderingen van groep 4–8 wat lager uit dan groep 1–3, maar een ruime meerderheid vindt de activiteit leuk (percentages variëren van 55% tot 70%). Meer dan drie kwart van groep 4–8 geeft aan iets geleerd te hebben van de activiteit over de jaren heen (zie Figuur 6). De leerlingen van groep 4–8 beoordelen de activiteit in schooljaar 2020–2021 iets lager dan groep 1–3 met gemiddeld 4,3 sterren (zie Figuur 4).

Figuur 5 Waardering groep 4–8. (N=142 –350)

Figuur 6 Waardering leerrendement. (N=72 –350)

Ik heb veel geleerd van de activiteit.

Een greep uit de antwoorden van leerlingen uit groep 4-8 over wat ze leuk vonden:

- “Van dingen die het niet meer doen iets nieuws maken”.
- “Dat we overal vragen over mochten stellen”.
- “De echte schedels mogen aanraken en bekijken. Nadenken over de soorten tanden bij mensen en dieren”.

Een greep uit de antwoorden van leerlingen uit groep 4-8 over wat ze niet leuk vonden:

- “Dat de tijd heel snel ging”.
- “Dat we heel lang moesten luisteren”.
- “Het begin want ik dacht dat het eng was maar dat was het niet”.

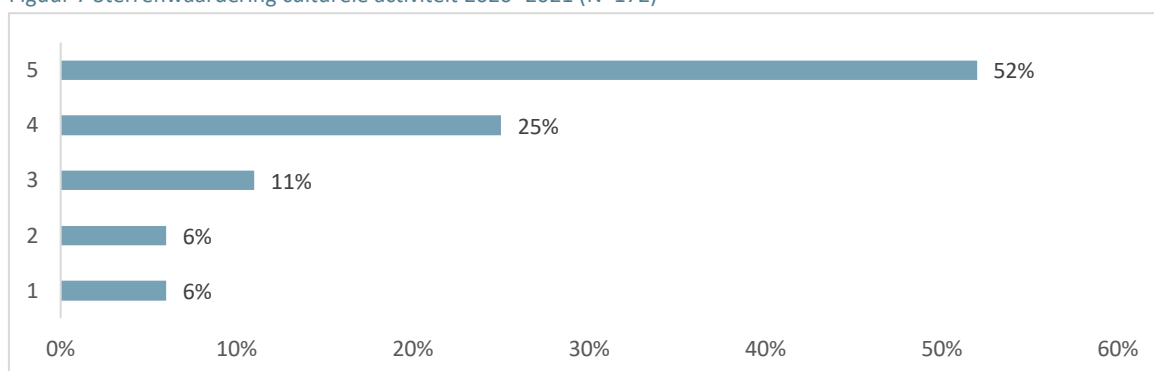
3.2 Leerkrachten

In de schooljaren 2017–2021 zijn er totaal bijna 700 evaluaties door leerkrachten ingevuld over de culturele activiteiten die zij met hun groepen bezochten. Cultuur & School Utrecht koppelt de reacties van leerkrachten maandelijks terug aan de aanbieders in de vorm van een geanonimiseerde rapportage. Met deze feedback kunnen de cultuuraanbieders vlot inspelen op hun ervaringen en behoeften.

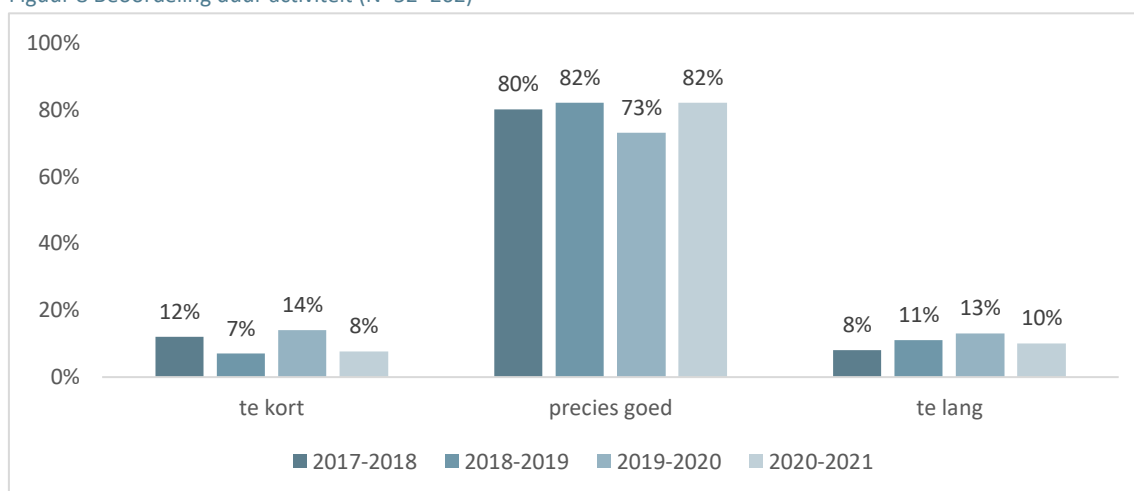
3.2.1 Waardering bezoek

De leerkrachten zijn in het algemeen positief over de activiteiten. Op een schaal van 1 tot 10 geven ze het bezoek tussen 2017 en 2020 gemiddeld een 7,8 tot 8. In Figuur 7 is af te lezen dat in schooljaar 2020–2021 de leerkrachten de activiteit gemiddeld met 4,1 sterren waarderen. Het merendeel (73% tot 80%) vond de duur van de activiteit precies goed (zie Figuur 8). De leerkrachten zijn positief over de ontvangst van hun groep door de cultuuraanbieders. Gemiddeld geven ze de ontvangst tussen 2017 en 2020 een 8 tot 8,2 op een schaal van 1 tot 10.

Figuur 7 Sterrenwaardering culturele activiteit 2020–2021 (N=172)

Figuur 8 Beoordeling duur activiteit (N=52–262)

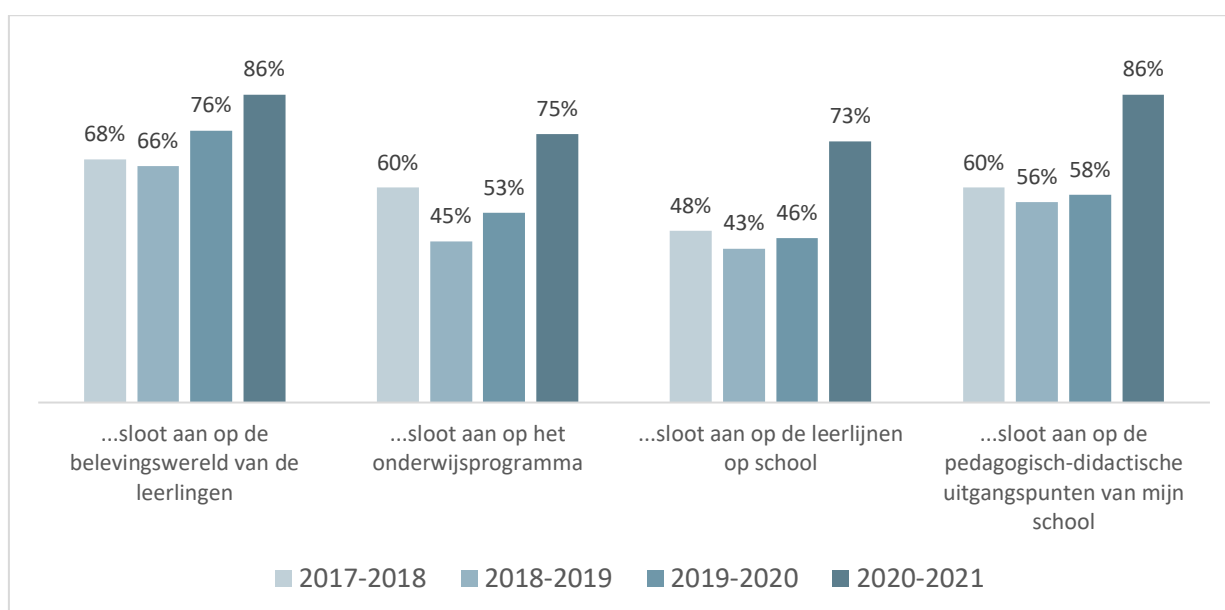
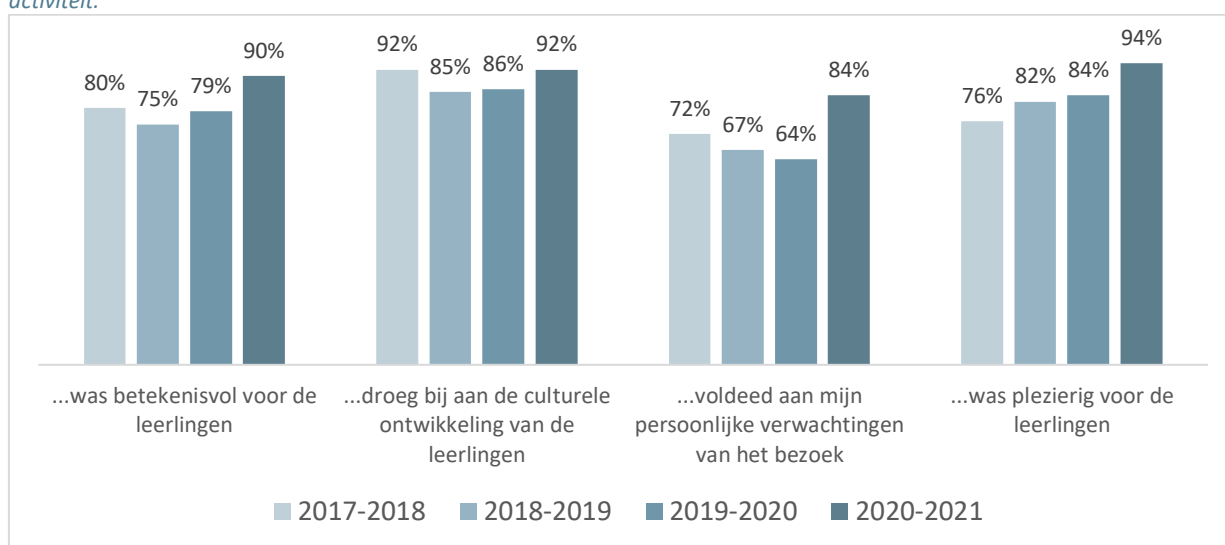

3.2.2 Ervaring

Aan leerkrachten zijn stellingen voorgelegd over hun ervaring met de activiteit die zij bezochten. Figuur 9 en 10 laten het percentage van de leerkrachten zien dat het eens is met deze stellingen, in de verschillende schooljaren¹⁰. De meeste leerkrachten zijn het ermee eens dat de activiteit bijdroeg aan de culturele ontwikkeling van leerlingen (min 85%; max 92%). Ook vond ruim drie kwart dat de activiteit betekenisvol (min 75%; max 90%) en plezierig (min 76%; max 94%) was voor de leerlingen. De activiteit sloot niet altijd aan op het onderwijsprogramma en de leerlijnen van de school. De ervaringen van de leerkrachten verschillen sterk per jaar. Over het algemeen zijn leerkrachten in het schooljaar 2020–2021 positiever over de culturele activiteit.

Figuur 9 & 10 Ervaringen van leerkrachten met de culturele activiteit. (N=52–262)

Het percentage van het gegeven antwoord 'mee eens' op verschillende stellingen over hun ervaring met de culturele activiteit.

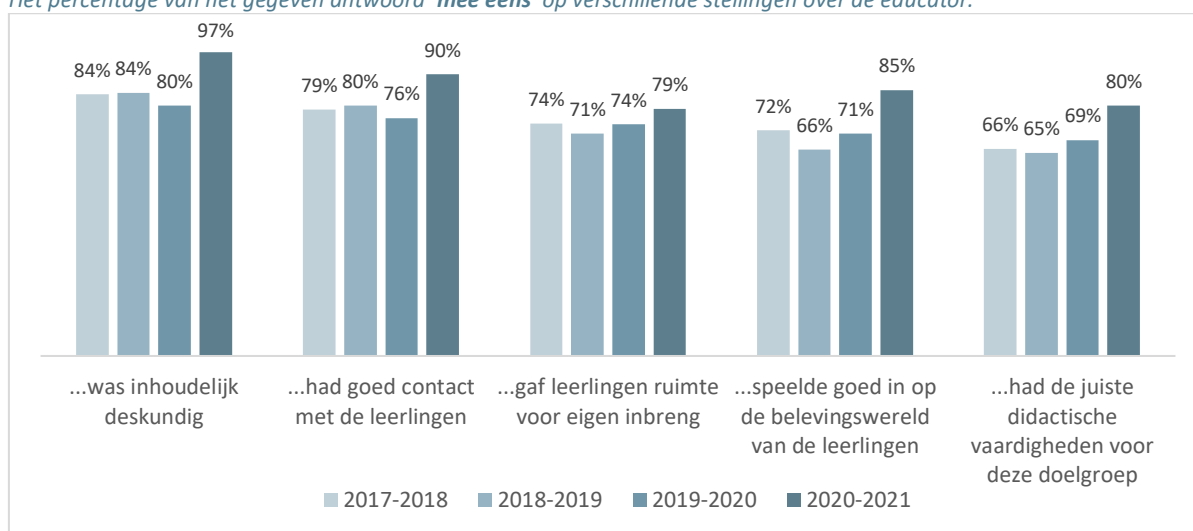

¹⁰ 10 Leerkrachten konden deze stellingen beantwoorden op een driepuntsschaal: 'oneens', 'neutraal' en 'eens'.

3.2.3 Educator

In Utrecht hebben alle musea en een aantal podia een educator in huis. De educator verzorgt doorgaans de didactische begeleiding tijdens het bezoek aan een cultuuraanbieder. Door middel van verschillende stellingen zijn leerkrachten gevraagd te oordelen over de kwaliteit van de educator. Figuur 11 laat het percentage van de leerkrachten zien dat het eens is met de stellingen over de verschillende kwaliteiten van de educator, door de schooljaren heen¹¹. Voor alle stellingen geldt dat in alle schooljaren meer dan 65% van de leerkrachten het eens is met de stellingen. De leerkrachten geven met name aan dat de educator inhoudelijk deskundig was en goed contact maakt met de leerlingen. Het valt op dat leerkrachten in het afgelopen schooljaar (2020–2021) het vaker eens zijn met de stellingen en dat zij dus positiever zijn over de educator.

Figuur 11 Oordeel van leerkrachten over de educator van de cultuuraanbieders. (N=40–183)
Het percentage van het gegeven antwoord 'mee eens' op verschillende stellingen over de educator.

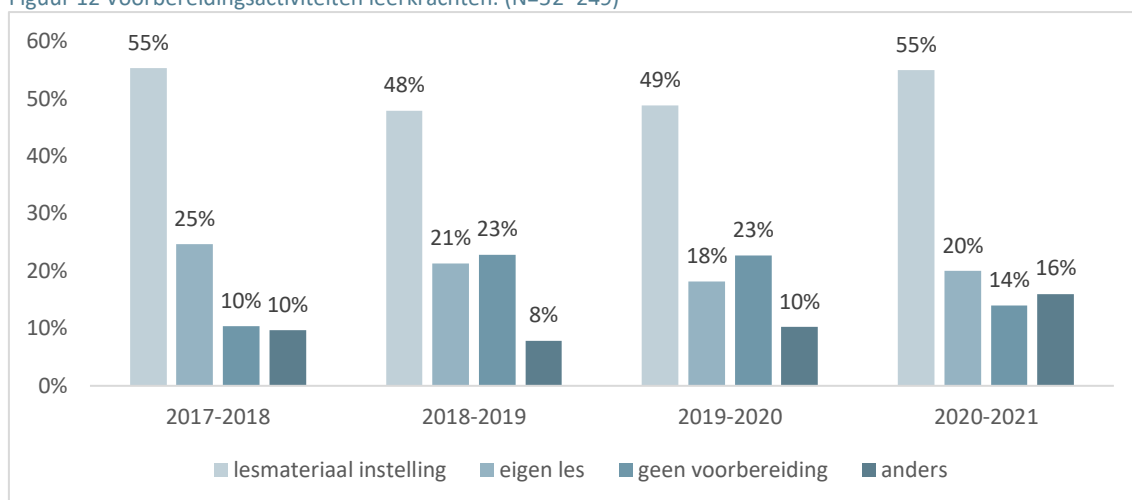

3.2.4 Voorbereiding

De meeste leerkrachten hebben met hun leerlingen de activiteit in de klas voorbereid in de schooljaren 2017–2021. De meesten (48–55% van de leerkrachten) deden dit met behulp van het lesmateriaal dat zij van de cultuuraanbieder ontvingen. Andere leerkrachten bereidden het bezoek voor met een eigen les en/of via een filmpje of verhaal over het onderwerp (zie Figuur 12 'anders'). Sommige leerkrachten gaven aan de activiteit niet voor te bereiden, variërend van 10% tot 23%.

¹¹ Leerkrachten konden deze stellingen beantwoorden op een driepuntsschaal: 'oneens', 'neutraal' en 'eens'.

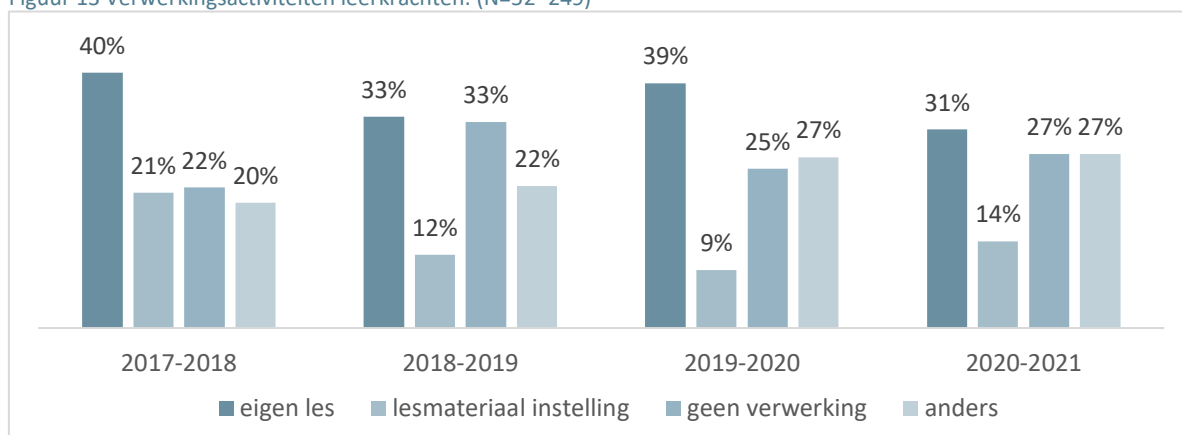
Figuur 12 Voorbereidingsactiviteiten leerkrachten. (N=52-249)

3.2.5 Verwerking

We zien dat de leerkrachten vaker de activiteit voorafgaand aan het bezoek in de klas behandelen dan achteraf. Ruim een vijfde van de leerkrachten verwerkt de activiteit niet na het bezoek, dit percentage varieert over de jaren van 22% tot 33% (zie Figuur 13). Voornaamste redenen hiervoor zijn gebrek aan behoefte bij de leerkrachten en aan tijd in het lesprogramma. Ook ontbreekt soms verwerkingsmateriaal van de cultuuraanbieder. Leerkrachten verwerken de culturele activiteit vooral in de vorm van een nabespreking of kringgesprek.

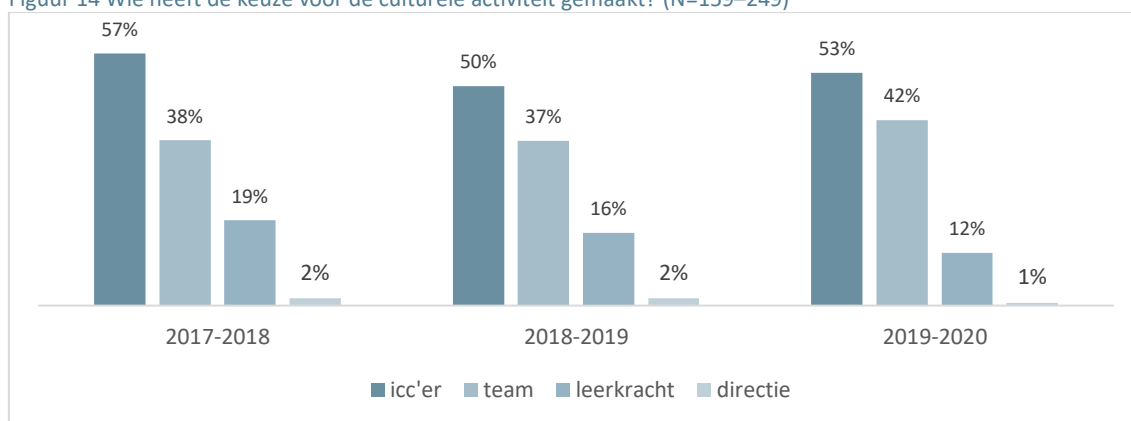
Figuur 13 Verwerkingsactiviteiten leerkrachten. (N=52-249)

3.2.6 Selectie en organisatie

De leerkrachten is gevraagd wie de keuze voor de activiteit had gemaakt. Ongeveer de helft van de leerkrachten uit het onderzoek geeft aan dat de keuze voor een activiteit door de interne cultuurcoördinator gemaakt wordt (zie Figuur 14). In mindere mate wordt de keuze in teamverband of door de leerkracht zelf gemaakt. De directie is nauwelijks direct betrokken bij de keuze voor een activiteit.

Figuur 14 Wie heeft de keuze voor de culturele activiteit gemaakt? (N=159–249)

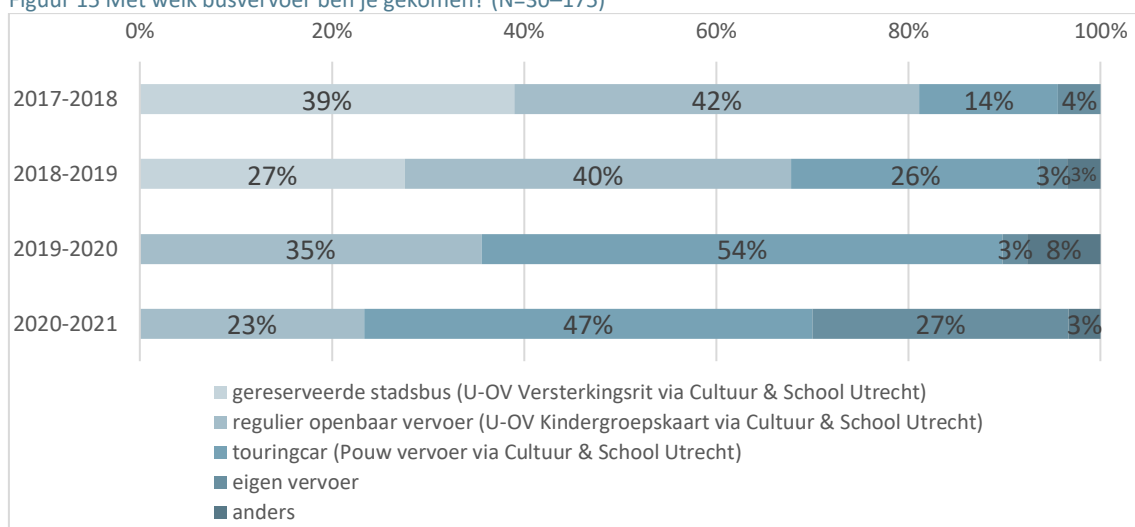

N.B. Deze vraag is in 2020–2021 niet gesteld.

3.2.7 Vervoer

Scholen kunnen kiezen hoe ze naar een geplande activiteit reizen: met eigen vervoer of met busvervoer geregeld door Cultuur & School Utrecht. Cultuur & School Utrecht heeft hierover afspraken gemaakt met U-OV en Pouw Vervoer. U-OV zet via Cultuur & School Utrecht twee bussoorten in: de Versterkingsrit (gereserveerde stadsbus) en de Kindergroepskaart. Pouw Vervoer zet voor scholen een touringcar in via Cultuur & School Utrecht. Veruit de meeste leerkrachten die de enquêtes invulden namen een door Cultuur & School Utrecht geregelde bus naar de activiteit. In mindere mate kwamen deze scholen met eigen vervoer naar de cultuuraanbieder (zie Figuur 15).

Figuur 15 Met welk busvervoer ben je gekomen? (N=30–175)

N.B. U-OV is met de gereserveerde stadsbus als dienstverlening gestopt in 2019.

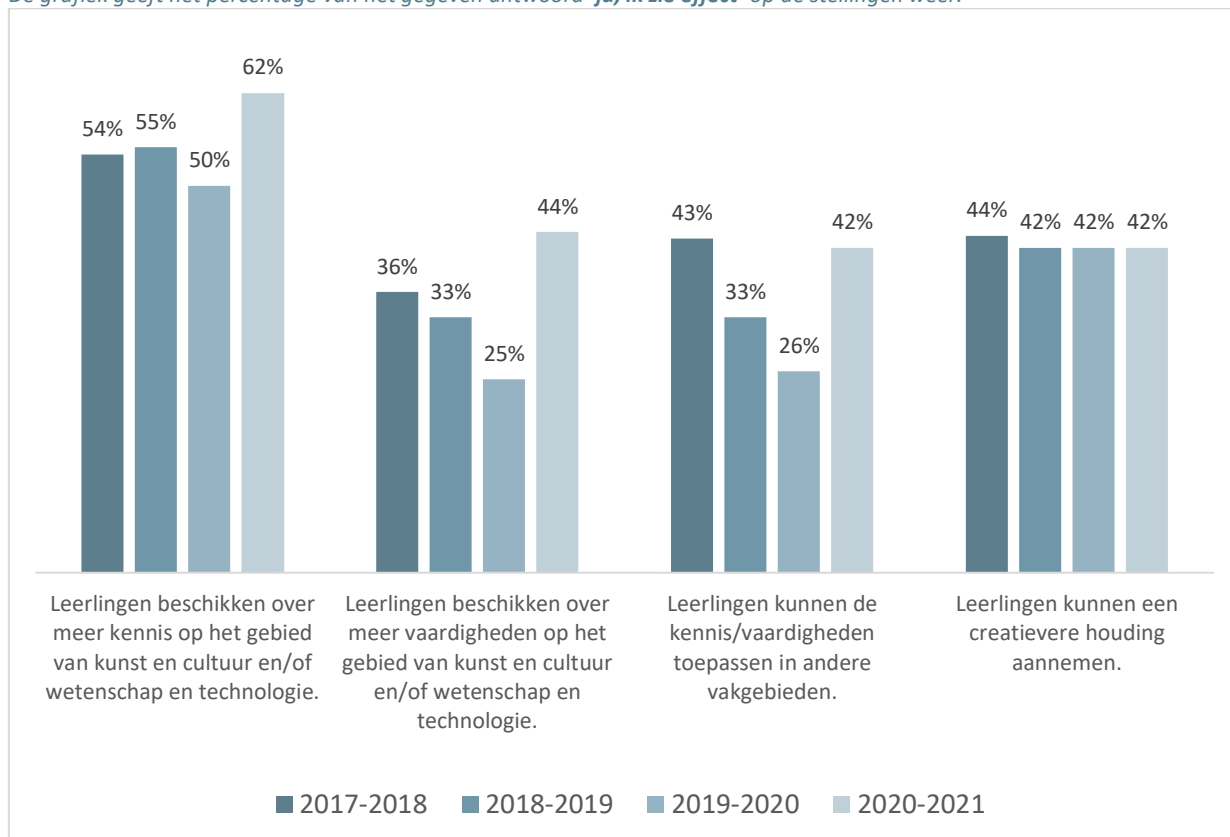
3.2.8 Waargenomen effecten bij leerlingen door leerkrachten

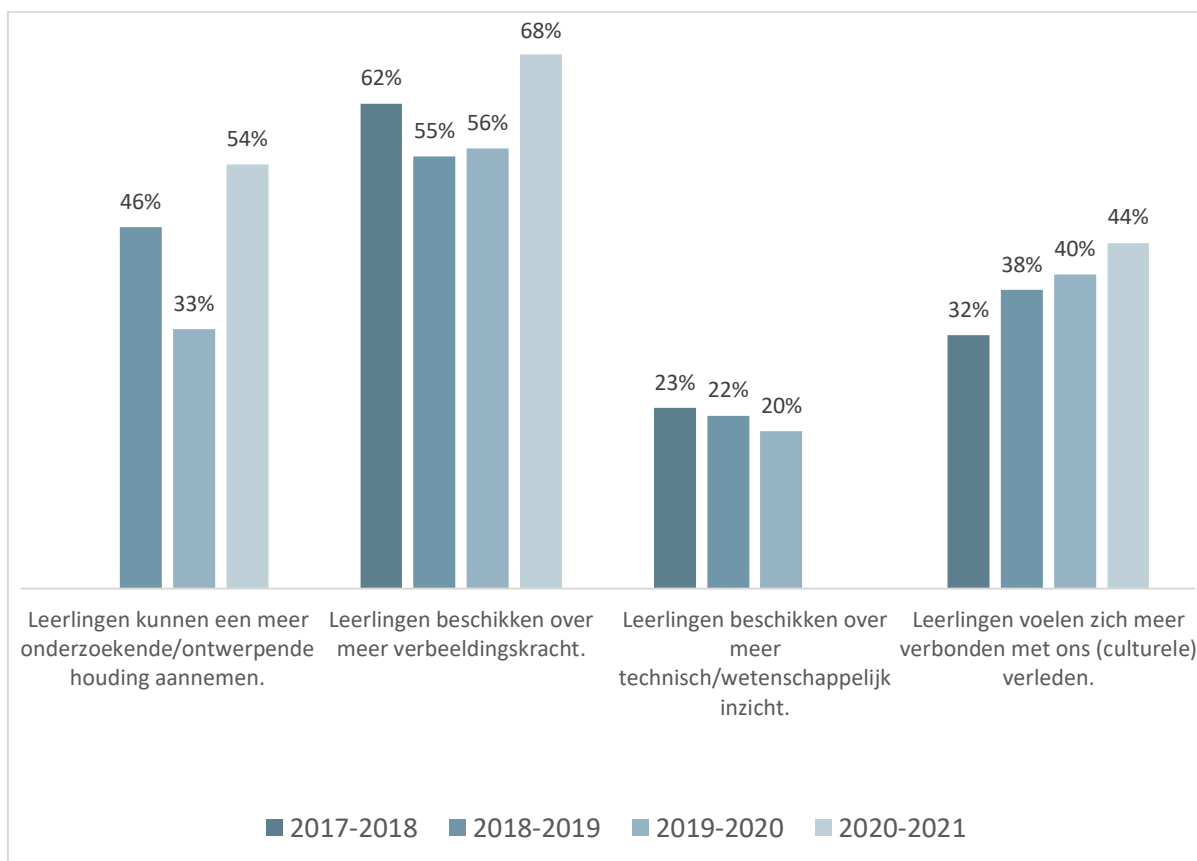
De meeste leerkrachten zien effect bij hun leerlingen op het gebied van kennisontwikkeling over kunst en cultuur en/of wetenschap en technologie (min 50%; max 62%) en hun verbeeldingskracht (min 55%; max 68%). Het valt op dat leerkrachten door de jaren heen meer effect zien op het gebied van de verbinding van leerlingen met ons (culturele) verleden (zie Figuur 16 & 17).

Figuur 16 & 17 Waargenomen effecten bij leerlingen door leerkrachten. (N=52-248)

Kun je aangeven of je effecten ziet van cultuureducatie?

De grafiek geeft het percentage van het gegeven antwoord 'ja, ik zie effect' op de stellingen weer.

N.B. Sommige stellingen zijn later toegevoegd aan de vragenlijst of juist weggelaten.

Een greep uit de toelichtingen van de leerkrachten:

- **“Eindelijk een theatervoorstelling zeer geschikt voor jongens!”**
- **“Kinderen hebben weer op een andere manier naar schilderijen leren kijken”.**
- **“Zeer mooie voorstelling die aansloot op de belevingswereld en het thema”.**
- **“De gastdocenten hadden goed oog voor het klassenmanagement en grepen zelf op tijd in wanneer nodig. Verder waren ze deskundig en konden de leerlingen goed begeleiden”.**

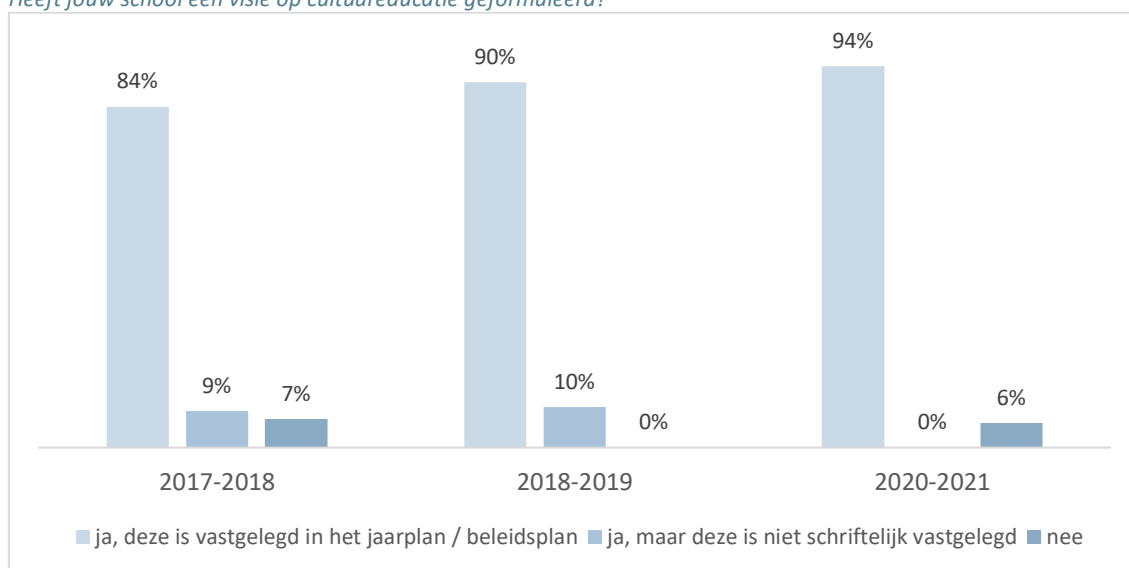
3.3 Interne cultuurcoördinatoren

Cultuur & School Utrecht heeft jaarlijks een vragenlijst gestuurd naar alle icc'ers in Utrecht, ook naar icc'ers die op scholen werken die geen aanbod afnemen van Cultuur & School Utrecht. De vragenlijst werd door 29 tot 51 icc'ers per jaar ingevuld¹².

3.3.1 Visie van de scholen

Aan de icc'ers is gevraagd of er op hun school een visie op cultuureducatie is vastgelegd. Figuur 18 laat zien dat een grote meerderheid van de scholen een visie op cultuureducatie heeft geformuleerd. Over de jaren heen lijkt de visie op cultuureducatie vaker te worden vastgelegd in het jaar-en/of beleidsplan.

Figuur 18 Visie op cultuureducatie binnen de school. (N=29-44)
Heeft jouw school een visie op cultuureducatie geformuleerd?

N.B. Deze vraag is in 2019-2020 niet gesteld.

3.3.2 Draagvlak voor cultuureducatie op school

Er is aan icc'ers gevraagd in hoeverre er draagvlak is op hun school onder de directie, vakleerkrachten en groepsleerkrachten voor cultuureducatie¹³. Het draagvlak op scholen lijkt door de jaren heen afgenomen te zijn (zie Figuur 19). Het draagvlak onder de directie en de groepsleerkrachten lijkt het meest afgenomen. Waar in schooljaar 2017-2018 79% van de icc'ers draagvlak in grote mate bij de directie waarnam, ligt dit percentage in 2020-2021 een stuk lager, namelijk 68%. De icc'ers zien meer draagvlak voor cultuureducatie bij de directie dan bij de vak- en groepsleerkrachten.

¹² Er zijn ongeveer 110 icc'ers/cultuureducatie-contactpersonen werkzaam in het primair onderwijs in Utrecht.

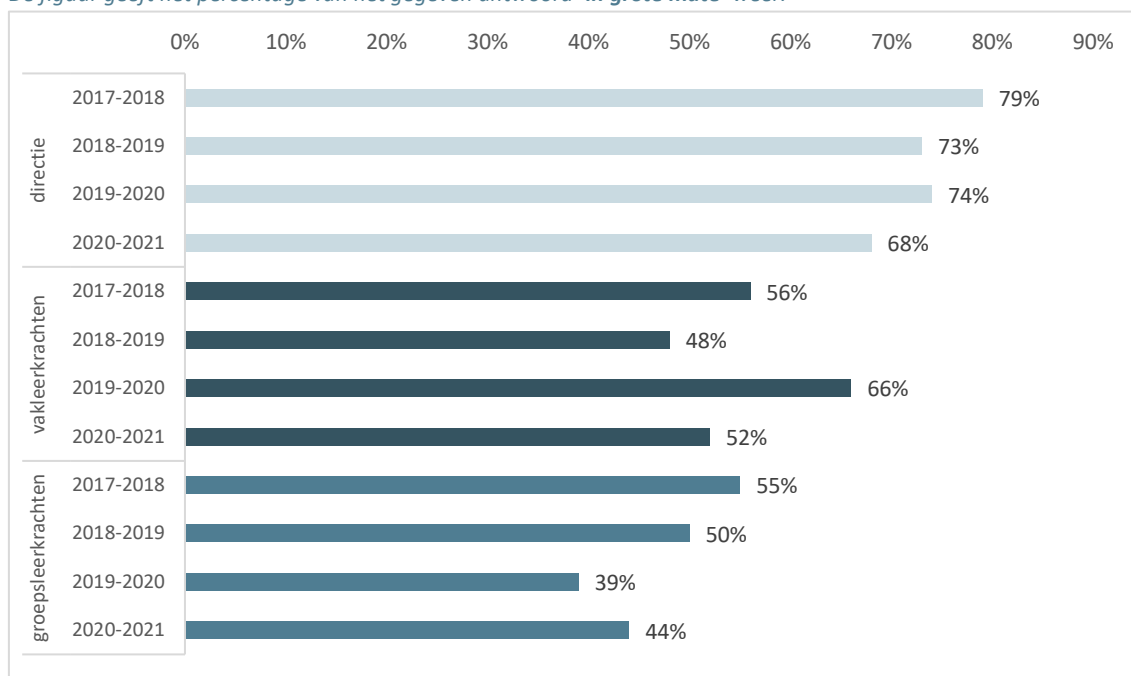
¹³ Icc'ers konden deze stellingen beantwoorden op een driepuntsschaal: 'in grote mate', 'in enige mate', 'niet'. De stelling kon ook beantwoord worden met 'weet ik niet'.

Figuur 19 Draagvlak voor cultuureducatie op school volgens icc'er. (N=34-44)

Is er op jouw school sprake van voldoende draagvlak voor cultuureducatie?

Toelichting draagvlak: men staat achter het programma en is bereid hieraan mee te werken.

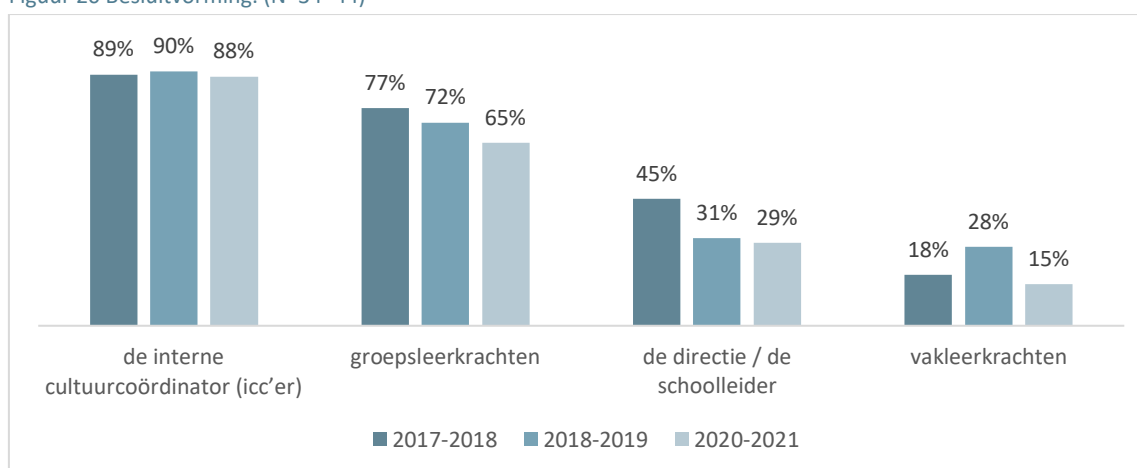
De figuur geeft het percentage van het gegeven antwoord 'in grote mate' weer.

3.3.3 Organisatie op school

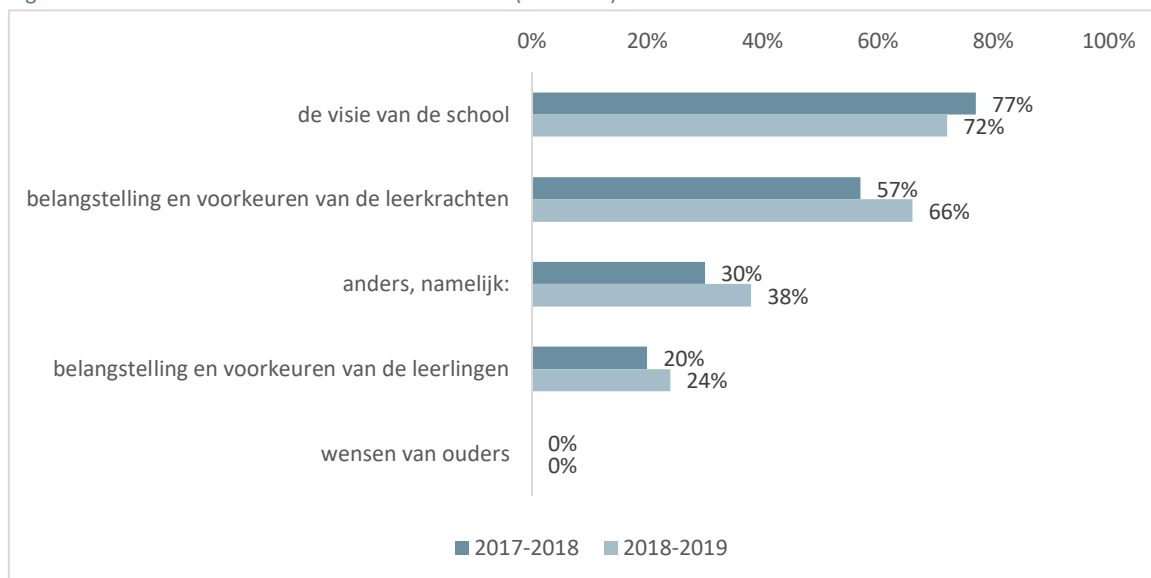
Er is aan icc'ers ook gevraagd hoe de besluitvorming met betrekking tot het kiezen van culturele activiteiten tot stand kwam. De besluitvorming ligt vooral bij de icc'ers (min 88%; max 90%) en de groepsleerkrachten (min 65%; max 77%). De directie en vakleerkrachten zijn in mindere mate betrokken bij de besluitvorming (zie Figuur 20).

Figuur 20 Besluitvorming. (N=34-44)

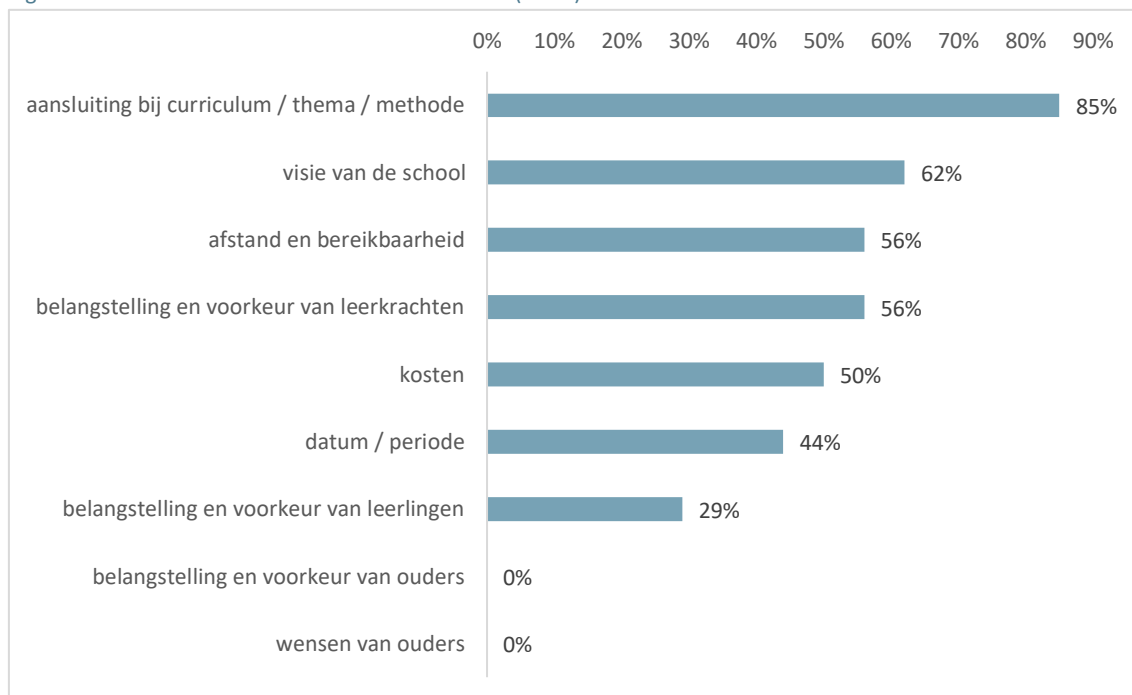

De uitkomsten van de vragenlijst in schooljaar 2017–2018 en 2018–2019 laten zien dat de school de activiteiten voornamelijk op basis van de visie van de school (min 72%; max 77%) en belangstelling en voorkeuren van de leerkrachten (min 57%; max 66%) kiest (zie Figuur 21). Aan de vragenlijst van 2020–2021 werden keuze-antwoorden toegevoegd. In dit jaar geeft 85% aan dat de aansluiting bij het curriculum, thema of de methode bepalend is voor het kiezen uit het aanbod (zie Figuur 22).

Figuur 21 Selectie culturele activiteiten 2017–2019. (N=29–44)

Figuur 22 Selectie culturele activiteiten 2020–2021. (N=34)

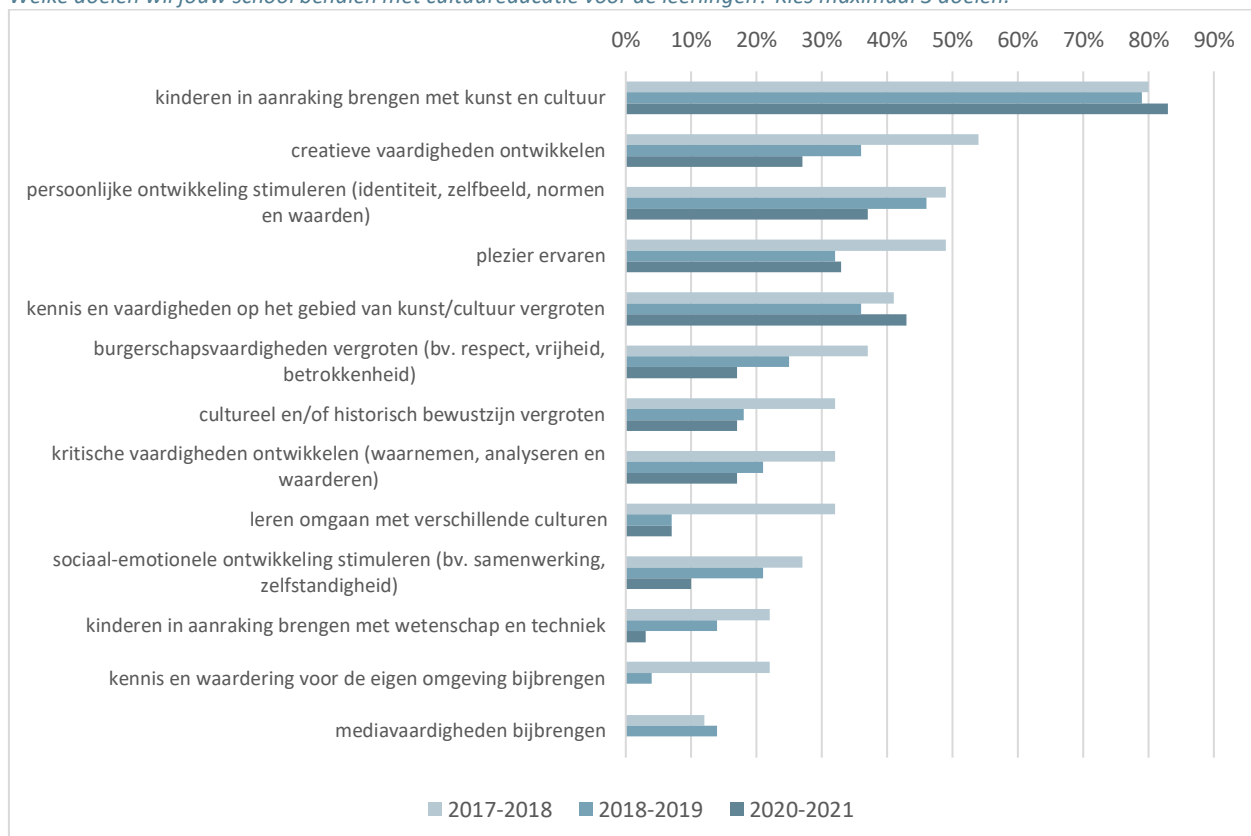

3.3.4 Doelen van de icc'ers

Cultuur & School Utrecht heeft in de vragenlijst aan de icc'ers gevraagd hun top drie doelen voor cultuureducatie te selecteren uit een lijst met doelstellingen. In Figuur 23 is te zien dat de meeste icc'ers de leerlingen in aanraking willen brengen met kunst en cultuur. Ook worden het ontwikkelen van creatieve vaardigheden, het stimuleren van persoonlijke ontwikkeling en plezier ervaren als belangrijke doelen van cultuureducatie gezien.

Figuur 23 Doelen van de icc'ers. (N=28–41)

Welke doelen wil jouw school behalen met cultuureducatie voor de leerlingen? Kies maximaal 3 doelen.

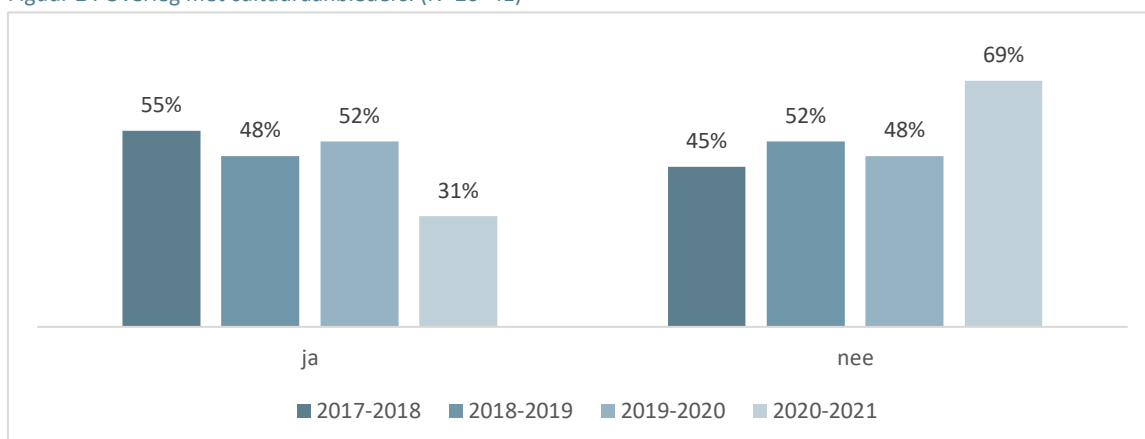

N.B. Deze vraag is in 2019–2020 niet gesteld.

3.3.5 Overleg met de cultuuraanbieders

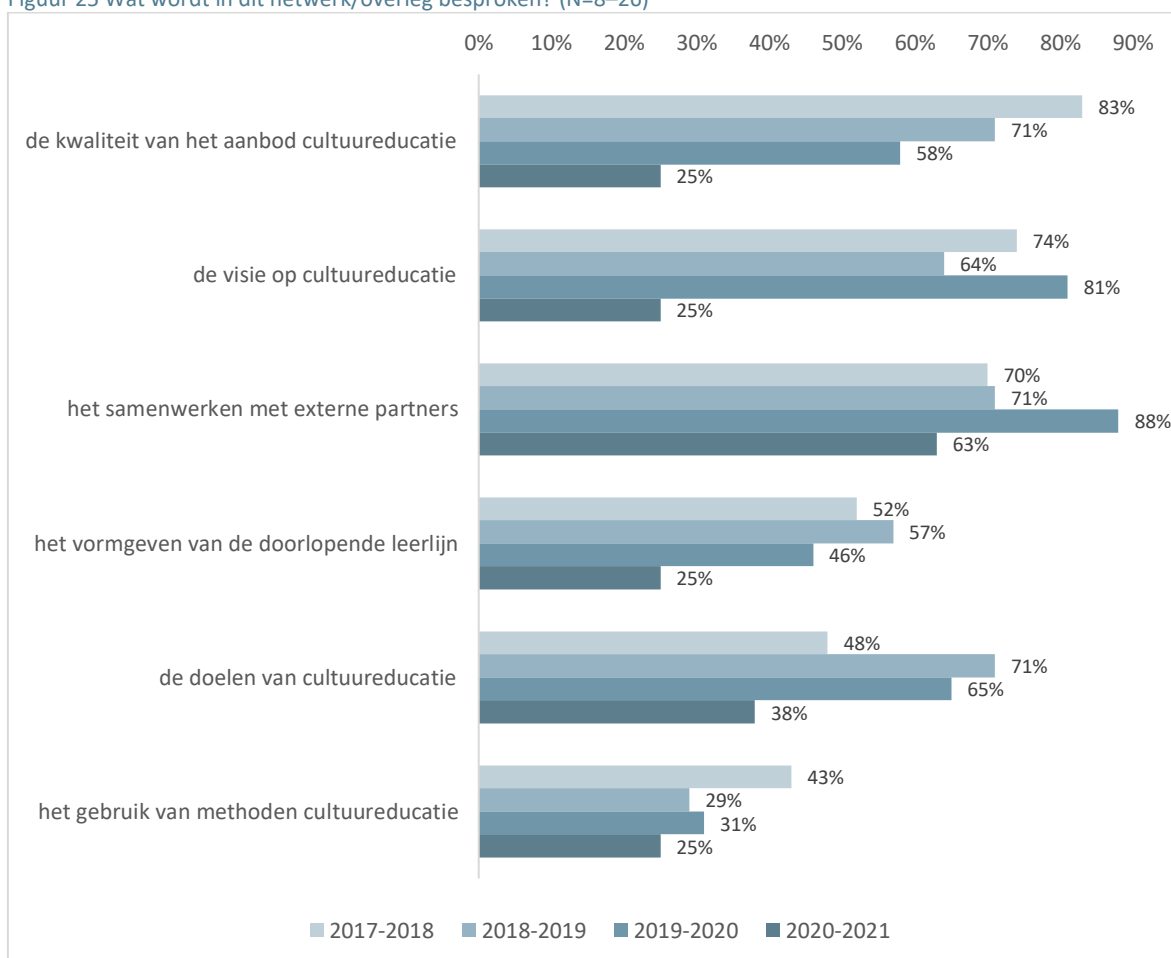
Aan de icc'ers is gevraagd of hun school deelneemt aan structureel overleg met cultuuraanbieders over cultuureducatie en wat er in deze overleggen besproken wordt. Ongeveer de helft van de icc'ers geeft tussen 2017 en 2020 aan dat hun school deelneemt aan structureel overleg met de cultuuraanbieders. In schooljaar 2020–2021 betreft dit slechts een derde (zie Figuur 24). Dit heeft hoogstwaarschijnlijk te maken met de coronacrisis die een groot beslag legde op de capaciteit en inzet van zowel aanbieders als mensen die in het onderwijs werken.

Figuur 24 Overleg met cultuuraanbieders. (N=26-41)

Uit de resultaten van de vragenlijst blijkt dat het per jaar sterk verschilt wat er in dit overleg wordt besproken (zie Figuur 25). Zo geeft in 2017-2018 meer dan drie kwart van de icc'ers aan dat de kwaliteit van het aanbod cultuureducatie besproken werd, in 2020-2021 slechts een kwart. In 2020-2021 werd vooral het samenwerken met externe partners besproken (63%).

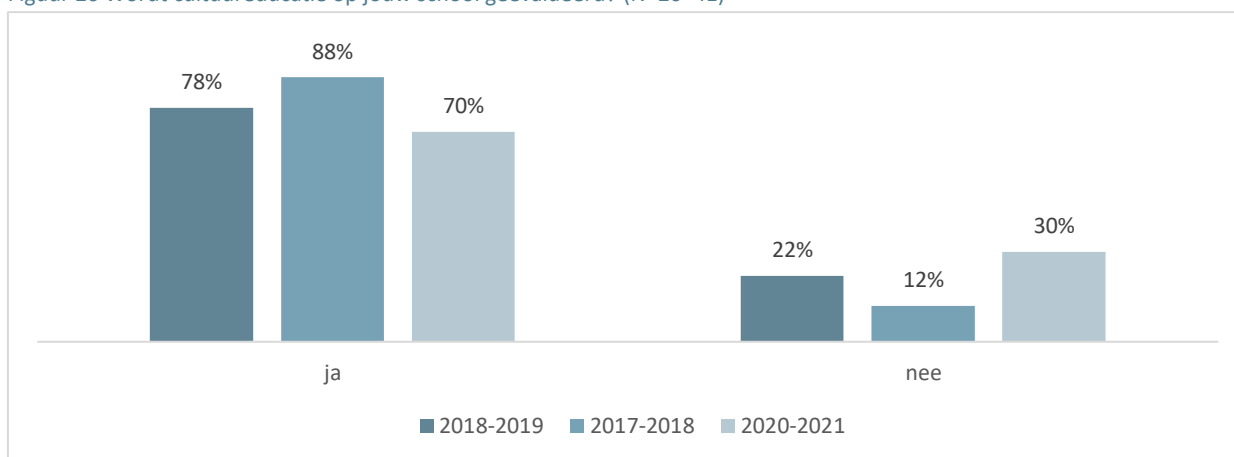
Figuur 25 Wat wordt in dit netwerk/overleg besproken? (N=8-26)

3.3.6 Evaluatie van cultuureducatie op school

In de vragenlijst werden icc'ers bevroegd over de evaluatie van cultuureducatie op school. Het merendeel van de icc'ers geeft aan dat cultuureducatie op hun school geëvalueerd wordt. Door de jaren heen lijkt er wel minder geëvalueerd te worden. Waar in 2017–2018 nog 88% van de icc'ers aangeeft dat er geëvalueerd wordt, ligt dat percentage in 2020–2021 een stuk lager (70%, zie Figuur 26).

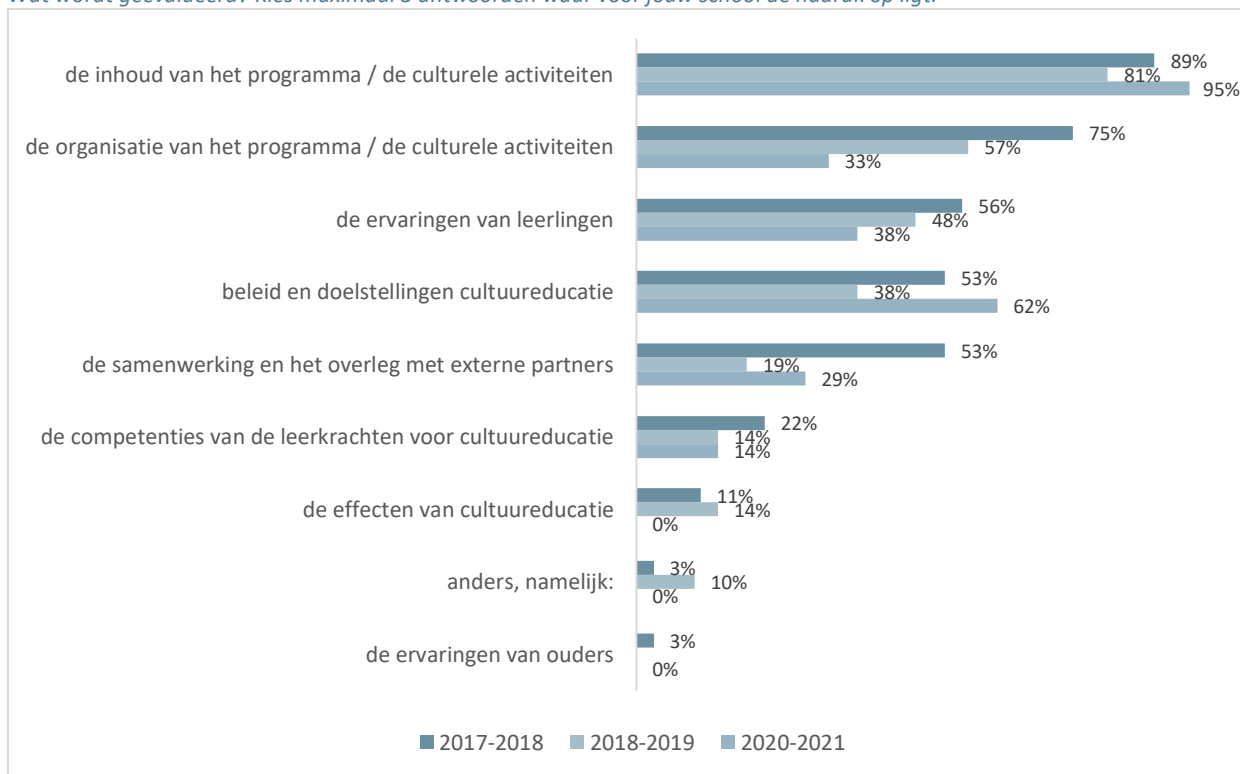
Figuur 26 Wordt cultuureducatie op jouw school geëvalueerd? (N=26–41)

In de evaluatie ligt de nadruk voornamelijk op de inhoud van het culturele programma op de school. In de Figuur 27 is uitgewerkt in welke mate andere aspecten van cultuureducatie op de school, zoals het cultuureducatieve beleid en ervaringen van leerlingen, geëvalueerd worden door icc'ers.

Figuur 27 Evaluatie cultuureducatie. (N=26–41)

Wat wordt geëvalueerd? Kies maximaal 3 antwoorden waar voor jouw school de nadruk op ligt.

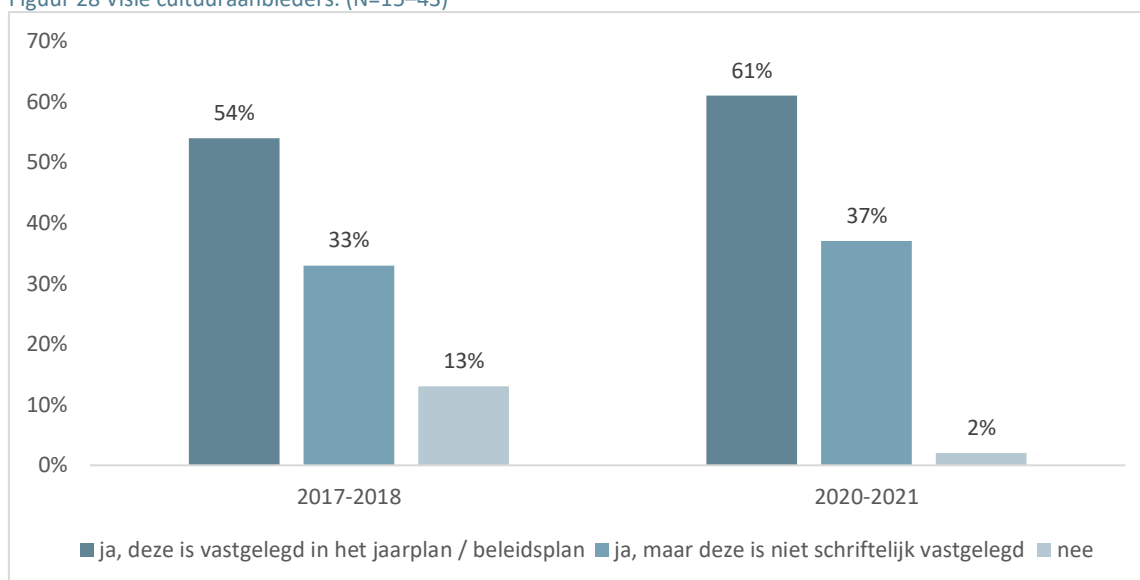
3.4 Cultuuraanbieders

Vrijwel alle cultuuraanbieders vullen jaarlijks een vragenlijst in. In schooljaar 2017–2018 hebben 15 instellingen de vragenlijst beantwoord. In 2018–2019 hebben alle 16 instellingen een verkorte lijst ingevuld en in 2019–2020 deden 13 instellingen dat. In 2020–2021 hebben vertegenwoordigers van de bestaande cultuuraanbieders de vragenlijst ingevuld, maar hebben voor het eerst ook vooruitlopend op hun deelname in schooljaar 2021-2022 nieuwe aanbieders een selectie van de vragen beantwoord.

3.4.1 Visie van de cultuuraanbieders

Onderstaande figuur maakt zichtbaar dat een kleine meerderheid van de respondenten (54%) van de cultuuraanbieders geeft in 2017–2018 aan dat er een visie op cultuureducatie is vastgelegd in het beleidsplan van hun organisatie. In schooljaar 2020–2021 geeft 61% (inclusief de nieuwe aanbieders) aan dat er een visie is geformuleerd.

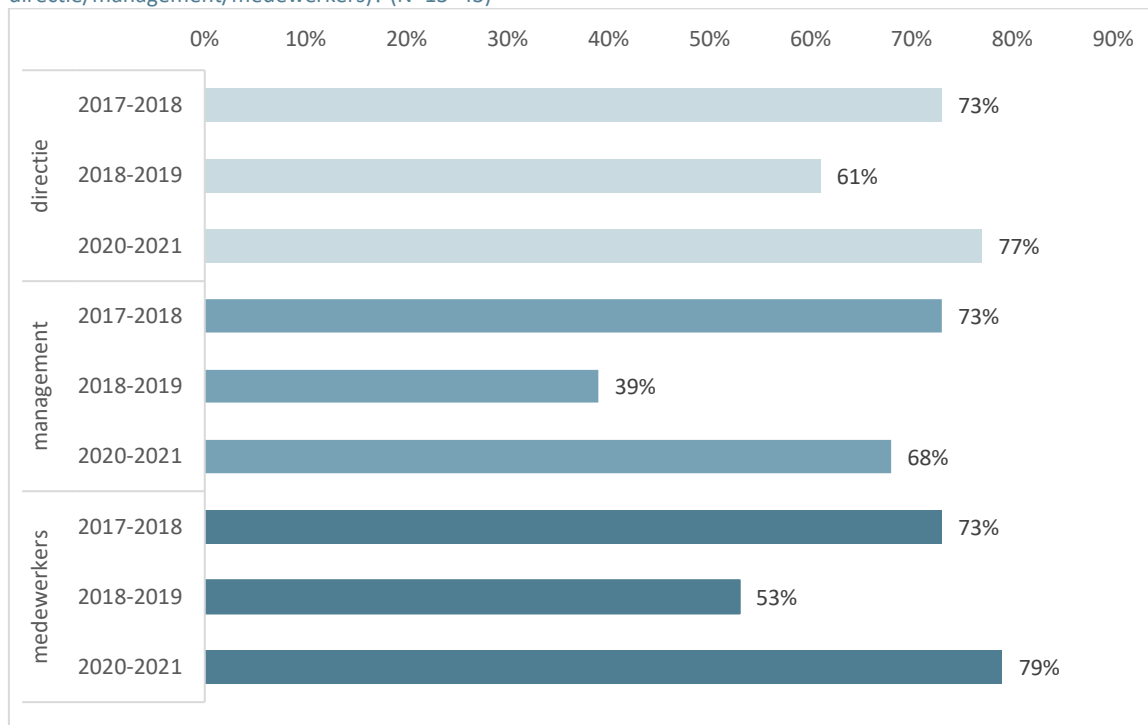
Figuur 28 Visie cultuuraanbieders. (N=15–43)

3.4.2 Draagvlak voor cultuureducatie bij de cultuuraanbieders

Cultuuraanbieders is gevraagd of zij voldoende draagvlak ervaren voor cultuureducatie in hun eigen organisatie. Figuur 29 laat zien dat het draagvlak in de organisatie van de cultuuraanbieders door de jaren heen schommelt. Het draagvlak bij het management (39%) en de medewerkers (53%) is een stuk lager in schooljaar 2018–2019. In de andere jaren geeft twee derde tot drie kwart aan dat er voldoende draagvlak is bij – indien van toepassing - de directie, het management en de medewerkers van de cultuuraanbieder. In 2020-2021 zien we dat er op alle niveaus relatief veel draagvlak voor cultuureducatie aanwezig is.

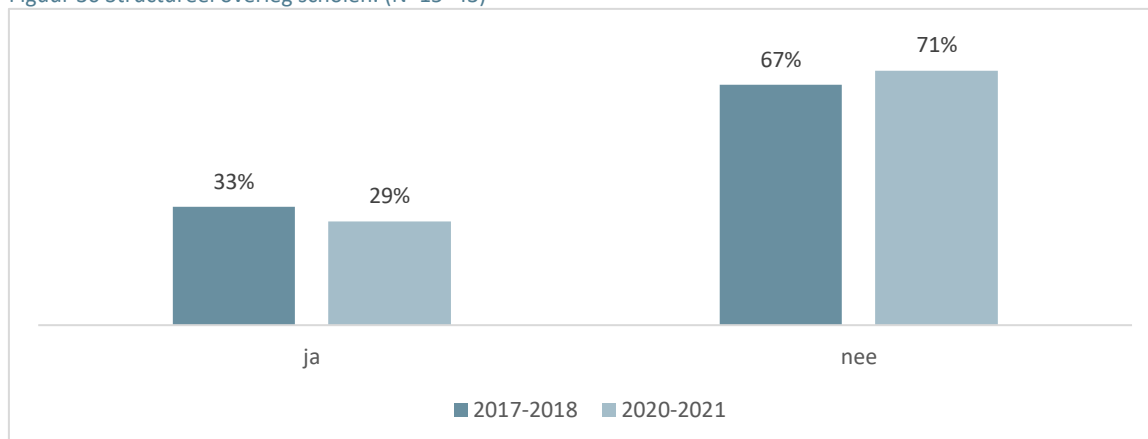
Figuur 29 Is er in jouw organisatie sprake van voldoende draagvlak voor cultuureducatie (bij directie/management/medewerkers)? (N=13-43)

3.4.3 Samenwerking en overleg met de scholen

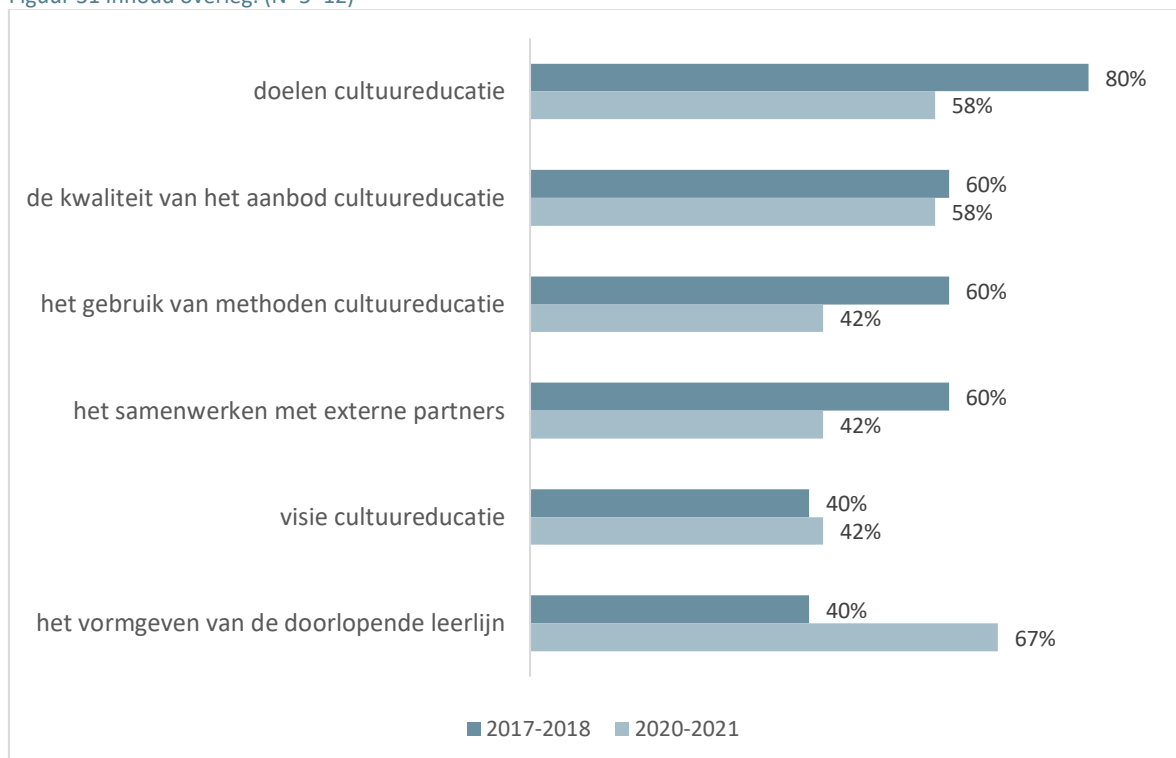
Aan de hand van verschillende vragen is de samenwerking tussen cultuuraanbieders en scholen bevraagd. In 2017–2018 geeft 33% van de cultuuraanbieders aan dat zij structureel overleggen met scholen over cultuureducatie. In 2020–2021 overlegt 29%, inclusief de nieuwe aanbieders, met scholen (zie Figuur 30).

Figuur 30 Structureel overleg scholen. (N=15-43)

Er is aan cultuuraanbieders gevraagd wat er in dit overleg wordt besproken. Hieruit komt naar voren dat er verscheidene onderwerpen aan bod komen (zie Figuur 31). De doelen van cultuureducatie werden in 2017–2018 het meest besproken tegenover het vormgeven van de doorlopende leerlijn in 2020–2021.

Figuur 31 Inhoud overleg. (N=5–12)

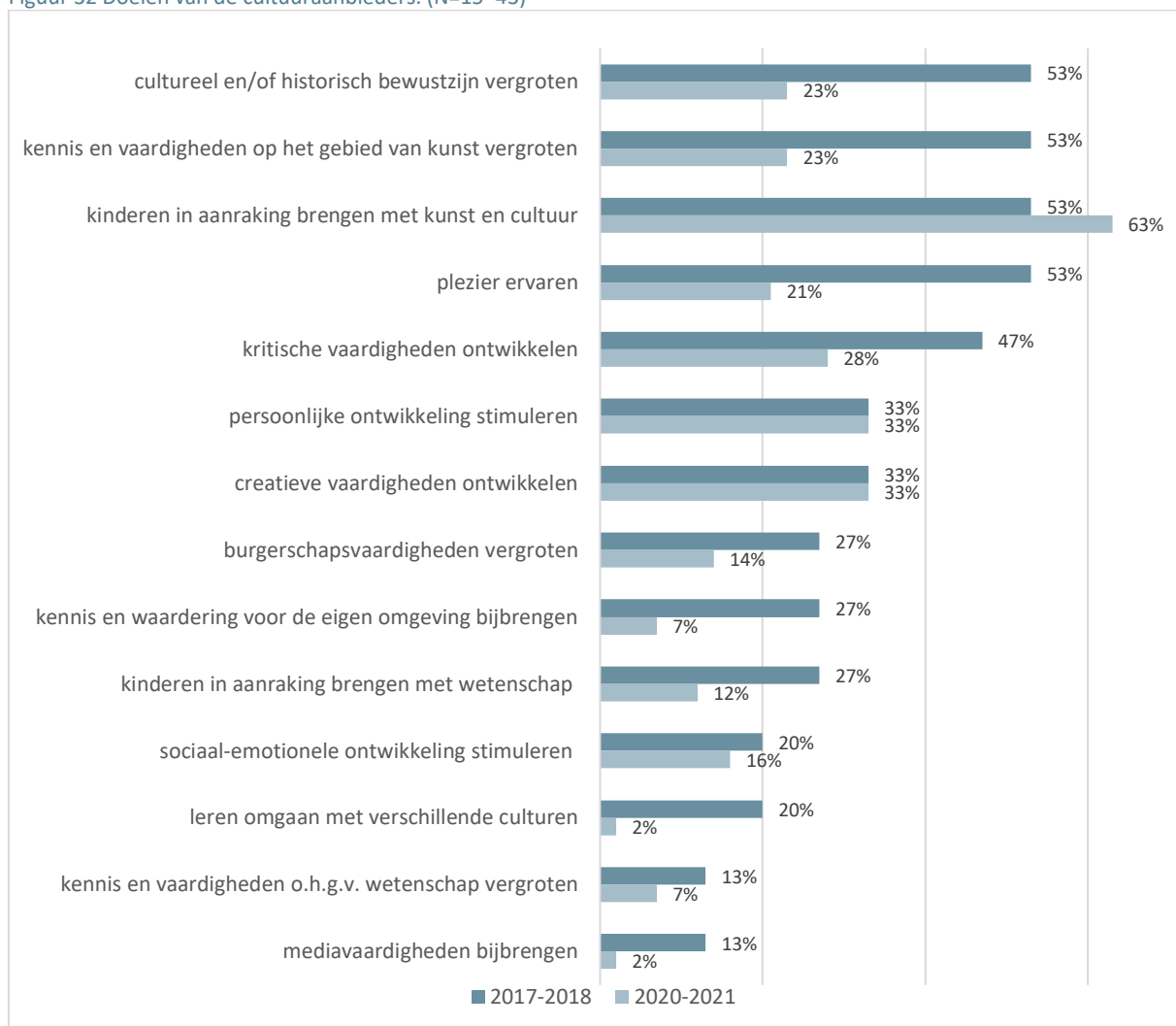

N.B. Deze vraag is niet gesteld aan de nieuwe aanbieders in 2020-2021.

3.4.4 Doelen van de cultuuraanbieders

Er is in schooljaar 2017-2018 en in 2020-2021 aan cultuuraanbieders gevraagd om drie doelen te selecteren die zij van belang vinden in het aanbod voor leerlingen. In Figuur 32 is te zien dat de geselecteerde doelen verschillen tussen de twee schooljaren. In 2020–2021 zien we dat er meer accent ligt op kinderen in aanraking brengen met kunst en cultuur en minder op historisch bewustzijn, kennis en vaardigheden, plezier ervaren, burgerschap, kennis en waardering voor de eigen omgeving en in aanraking brengen met wetenschap. Dit is te verklaren door de uitbreiding van aanbieders vanaf 2021. Cultuur & School Utrecht bemiddelt via meerdere aanbieders een bredere samenstelling van culturele disciplines met diversere doelstellingen.

Figuur 32 Doelen van de cultuuraanbieders. (N=15-43)

3.5 De evaluatie van Cultuur & School Utrecht in het licht van landelijke ontwikkelingen

De landelijke ontwikkelingen rondom cultuureducatie zijn voor het laatst in beeld gebracht in 'Monitor cultuureducatie primair onderwijs 2018-2019'¹⁴. De opzet daarvan was afwijkend van die in de voorgaande jaren. Dat maakt het moeilijk om de uitkomsten van Cultuur & School Utrecht te vergelijken met het landelijk beeld. Op hoofdlijnen merken we het volgende op:

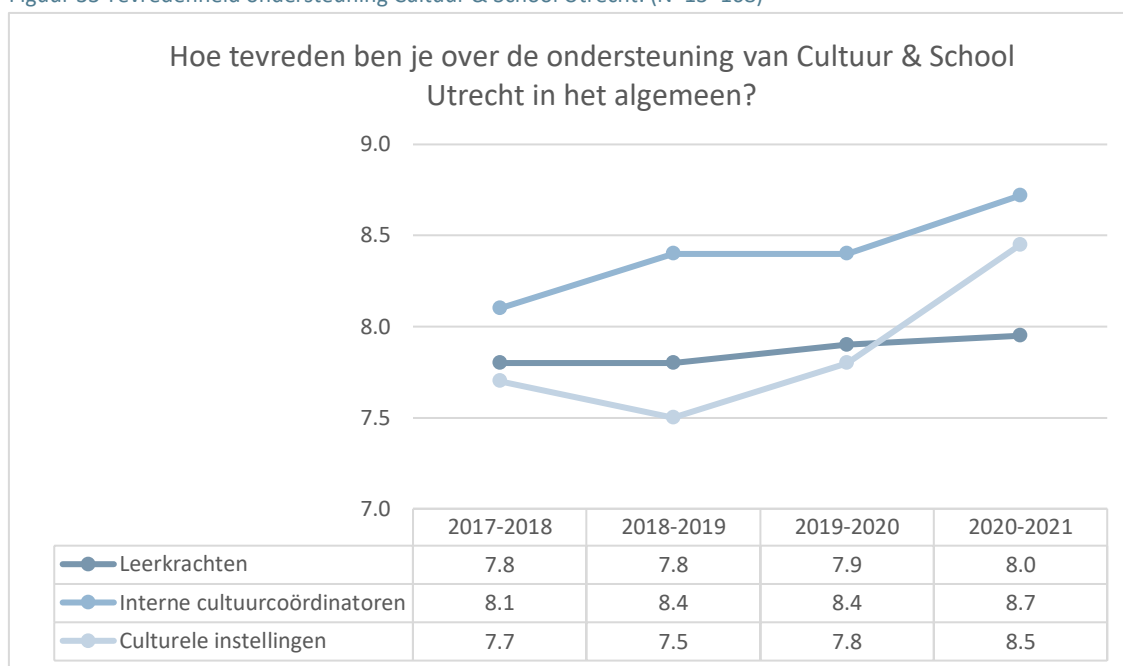
- De landelijke monitor laat zien dat de visie van scholen op cultuureducatie is ontwikkeld sinds 2016. Het grootste deel van de scholen heeft in 2019 een visie opgesteld. Ook huidig onderzoek laat zien dat de visie van scholen steeds vaker is vastgelegd volgens de icc'ers.
- Daar waar een visie is vastgelegd, wordt deze breed gedragen door een groot deel van het team blijkt uit de monitor. Bovenstaande analyse van de beoordeling van de icc'ers van het draagvlak voor cultuureducatie laat echter zien dat het draagvlak in Utrecht afgenomen lijkt. Het draagvlak bij de directie is groter dan bij de (groeps-)leerkrachten, net zoals de landelijke monitor laat zien.
- In de landelijke monitor zijn scholen gevraagd of er samenhang is tussen cultuureducatie en andere vakken. Ongeveer de helft van de scholen geeft aan dat er een behoorlijke tot structurele samenhang bestaat tussen cultuureducatie en de zaakvakken (aardrijkskunde, geschiedenis en biologie). In veel mindere mate bestaat er samenhang tussen cultuureducatie en taal-/rekenonderwijs. De Utrechtse scholen zijn in het onderzoek uitgevoerd door Oberon, niet gevraagd naar de samenhang in het onderwijs. De aansluiting bij het curriculum blijkt echter een belangrijke factor in de keuze voor een culturele activiteit voor de icc'ers.
- Ruim tachtig procent van de scholen geeft in de landelijke monitor aan dat zij zicht hebben op het aanbod van hun culturele omgeving. Onderstaande tevredenheid van de Utrechtse scholen met de samenwerking met Cultuur & School Utrecht, reflecteert deze bevinding.

¹⁴ Monitor cultuureducatie primair onderwijs 2018-2019. Researchned, 2019.

4 Oordeel over Cultuur & School Utrecht

In dit hoofdstuk presenteren we de rapportcijfers die de leerkrachten, icc'ers en cultuuraanbieders hebben gegeven aan de verschillende taken en activiteiten die horen bij de bemiddeling van de culturele activiteiten door Cultuur & School Utrecht. In 2020 is er overgestapt op een vijfsterrenwaardering. Deze waarderingen zijn omgezet in rapportcijfers¹⁵ om zo de resultaten over de jaren heen te kunnen vergelijken. In Figuur 33 is de tevredenheid over de algemene ondersteuning van Cultuur & School Utrecht door de jaren heen geschetst. De leerkrachten, icc'ers en cultuuraanbieders zijn over het algemeen tevreden over de ondersteuning en deze tevredenheid neemt bij alle respondentgroepen toe door de jaren heen.

Figuur 33 Tevredenheid ondersteuning Cultuur & School Utrecht. (N=13-168)

Daarnaast is aan leerkrachten, icc'ers en cultuuraanbieders gevraagd een rapportcijfer te geven voor een aantal specifieke activiteiten. Hieruit komt naar voren dat diverse respondenten positief oordelen over de ondersteuning van Cultuur & School Utrecht: de gemiddelde rapportcijfers over de verschillende jaren voor de verschillende onderdelen liggen tussen de 7,5 en 8,8¹⁶ (zie Figuur 34). In Bijlage 1.1 (Figuur 35 t/m 39) zijn grafieken opgenomen die de ontwikkeling van de rapportcijfers op de verschillende onderdelen weergeven. Vooral de icc'ers en cultuuraanbieders zijn door de jaren heen steeds meer tevreden over de communicatie met Cultuur & School Utrecht, het inplannen van de activiteiten en de presentatie van de activiteiten op de website.

¹⁵ 1 ster = cijfer 2; 2 sterren = cijfer 4; 3 sterren = cijfer 6; 4 sterren = cijfer 8; 5 sterren = cijfer 10

¹⁶ Op een schaal van 1-10

Figuur 34 Gemiddelde rapportcijfers jaar 2017 t/m 2021

	Leerkrachten	Interne cultuurcoördinatoren	Cultuuraanbieders
De presentatie van de culturele activiteiten via de website.	7,5	8,1	7,8
De presentatie van de culturele activiteiten via de brochure.	7,6	8,0	7,8
Het inplannen van de culturele activiteiten.	7,9	8,5	7,8
De communicatie met Cultuur & School Utrecht.	8,2	8,8	8,1
Het regelen van busvervoer.	8,0	8,4	8,0
Hoe tevreden ben je over de ondersteuning van Cultuur & School Utrecht in het algemeen?	7,9	8,4	7,9

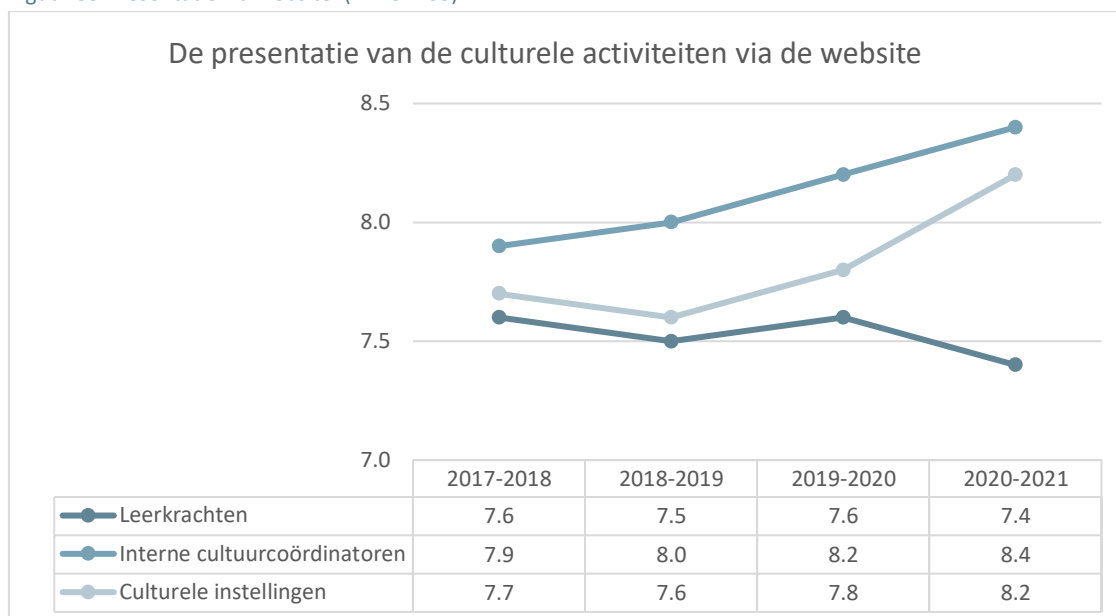
Een greep uit de toelichtingen op de waardering van de ondersteuning van Cultuur & School Utrecht:

- **“Altijd in kansen denken in deze tijd is een hele opgave, maar jullie doen het!!! Super bedankt hiervoor”.** – *Interne cultuurcoördinator*
- **“Het contact met Cultuur & School Utrecht is prettig en ze weten veel scholen te enthousiasmeren voor kunst en cultuur! Prachtige nieuwe website en altijd bezig zichzelf als organisatie te verbeteren”.** - *Cultuuraanbieder*
- **“Super communicatie! Het overzicht wat je krijgt is helder en fijn uitgewerkt. Je krijgt kwaliteit”.** - *Cultuuraanbieder*
- **“Alles wordt altijd goed geregeld en bij vragen wordt alle tijd genomen om tot een oplossing te komen”.** - *Leerkracht*

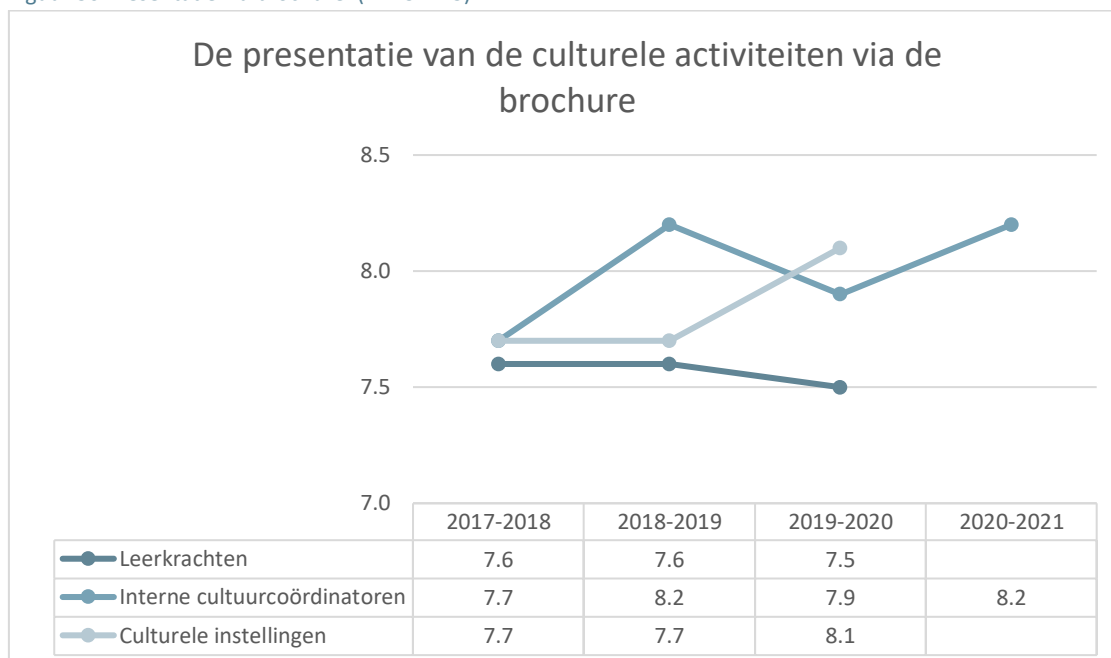
Bijlage 1 Aanvullende rapportage

1.1 Oordeel over Cultuur & School Utrecht

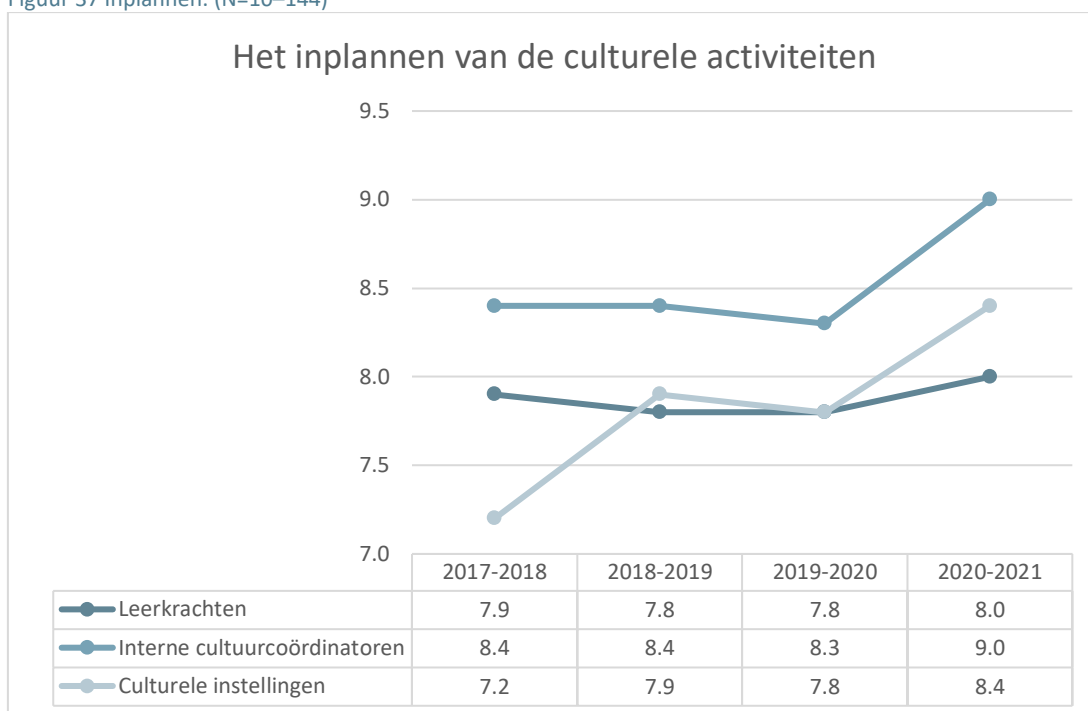
Figuur 35 Presentatie via website. (N=13-163)

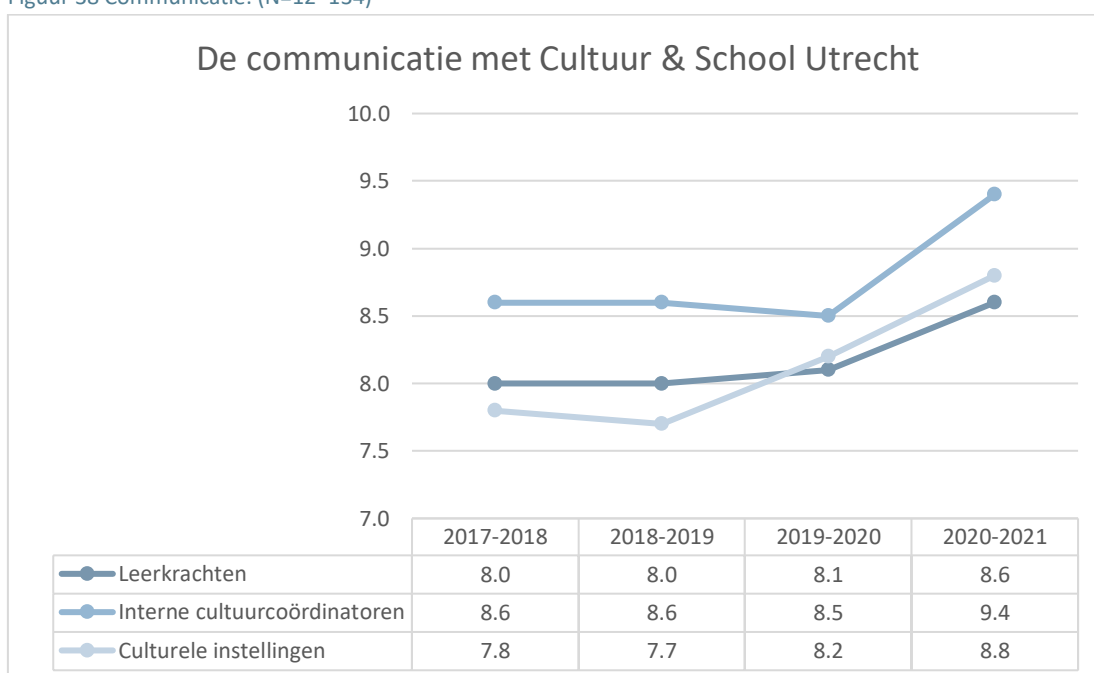
Figuur 36 Presentatie via brochure. (N=13-113)

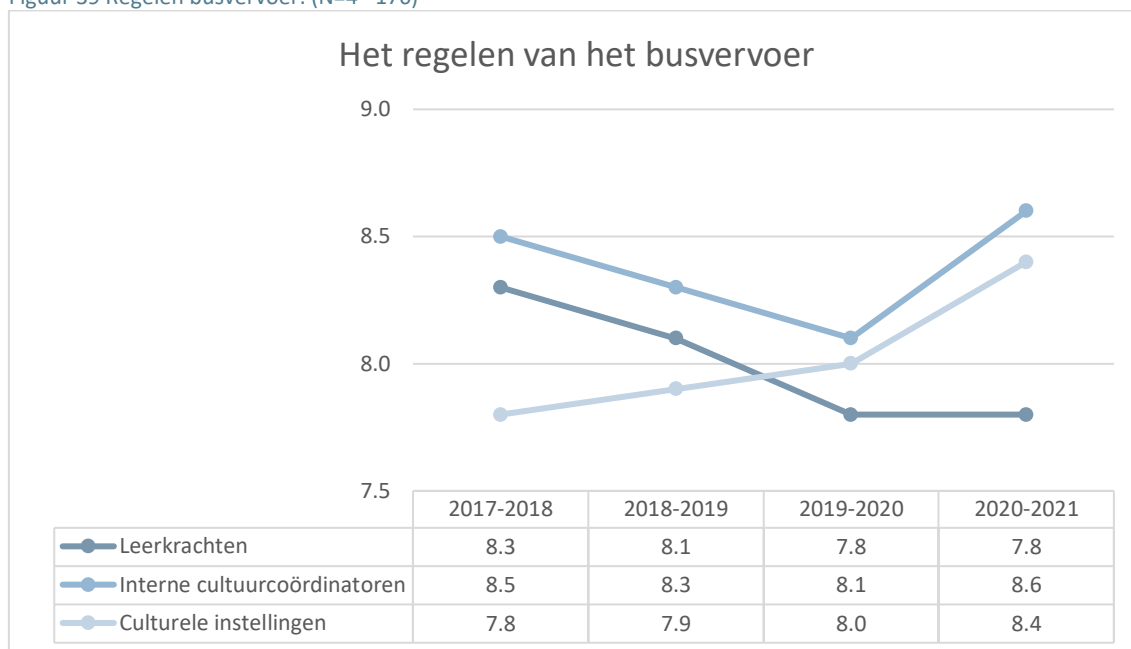
Figuur 37 Inplannen. (N=10-144)

Figuur 38 Communicatie. (N=12-134)

Figuur 39 Regelen busvervoer. (N=4 –176)

Bijlage 2 Inschrijvingen & ingeplande activiteiten

2.1 2017–2018

Aanbieder	Aantal activiteiten	Aantal leerlingen
Inschrijvingen		
Centraal Museum en nijntje museum	8	1.769
Domtoren en Domkerk	2	1.233
Het Filiaal theatermakers	5	2.401
Het Utrechts Archief	3	529
Kasteel de Haar	1	1.358
Museum Catharijneconvent	4	690
Museum Speelklok	4	1.070
Podium Hoge Woerd	3	1.102
Sonnenborgh – museum & sterrenwacht	4	1.240
Spoorwegmuseum	1	920
Stadsschouwburg Utrecht	8	2.759
TivoliVredenburg	8	1.618
Universiteitsmuseum Utrecht UMU	5	819
Totaal	56	17.508
Aantallen definitief gepland		
Centraal Museum en nijntje museum	8	1.718
Domtoren en Domkerk	2	1.233
Het Filiaal theatermakers	5	2.363
Het Utrechts Archief	3	509
Kasteel de Haar	1	1.358
Museum Catharijneconvent	4	690
Museum Speelklok	4	1.070
Podium Hoge Woerd	3	1.102
Sonnenborgh – museum & sterrenwacht	4	1.240
Spoorwegmuseum	1	920
Stadsschouwburg Utrecht	8	2.759
TivoliVredenburg	8	1.618
Universiteitsmuseum Utrecht UMU	5	819
Totaal	56	17.399

2.2 2018–2019

Aanbieder	Aantal activiteiten	Aantal leerlingen
Inschrijvingen		
Centraal Museum en nijntje museum	8	1.786
DOMunder	1	683
Domtoren en Domkerk	1	591
EKKO	1	103
Het Filiaal theatermakers	1	72
Het Utrechts Archief	3	352
Kasteel de Haar	1	1.151
Museum Catharijneconvent	5	424
Museum Speelklok	5	1.612
Podium Hoge Woerd	6	2.033
Sonnenborgh – museum & sterrenwacht	5	524
Spoorwegmuseum	2	1.352
Stadsschouwburg Utrecht	15	4.065
TivoliVredenburg	9	1.681
Universiteitsmuseum Utrecht UMU	3	753
Totaal	66	17.182
Aantallen definitief ingepland		
Centraal Museum en nijntje museum	7	1.775
DOMunder	1	683
Domtoren en Domkerk	1	591
EKKO	1	103
Het Filiaal theatermakers	1	72
Het Utrechts Archief	3	352
Kasteel de Haar	1	1.151
Museum Catharijneconvent	5	424
Museum Speelklok	5	1.597
Podium Hoge Woerd	6	2.033
Sonnenborgh – museum & sterrenwacht	5	507
Spoorwegmuseum	2	1.352
Stadsschouwburg Utrecht	15	4.065
TivoliVredenburg	9	1.681
Universiteitsmuseum Utrecht UMU	3	753
Totaal	65	17.139

2.3 2019–2020

Aanbieder	Aantal activiteiten	Aantal leerlingen
Inschrijvingen		
Centraal Museum en nijntje museum	7	1.343
DOMunder	1	487
Domtoren en Domkerk	2	458
EKKO	3	317
Het Filiaal theatermakers	1	560
Het Utrechts Archief	2	303
Kasteel de Haar	1	1.252
Museum Catharijneconvent	4	1.045
Museum Speelklok	7	975
Podium Hoge Woerd	5	1.827
Sonnenborgh – museum & sterrenwacht	5	703
Spoorwegmuseum	2	1.616
Stadsschouwburg Utrecht	13	3.752
TivoliVredenburg	8	2.444
Universiteitsmuseum Utrecht UMU	3	812
Volksbuurtmuseum	1	248
Totaal	65	18.142
Aantallen definitief ingepland		
Centraal Museum en nijntje museum	7	1.008
DOMunder	1	364
Domtoren en Domkerk	1	202
EKKO	3	291
Het Utrechts Archief	2	278
Kasteel de Haar	1	882
Museum Catharijneconvent	4	598
Museum Speelklok	6	543
Podium Hoge Woerd	2	518
Sonnenborgh – museum & sterrenwacht	5	359
Spoorwegmuseum	2	1.353
Stadsschouwburg Utrecht	8	2.466
TivoliVredenburg	4	1.210
Universiteitsmuseum Utrecht UMU	3	475
Volksbuurtmuseum	1	148
Totaal	50	10.695

2.4 2020–2021

Aanbieder	Aantal activiteiten	Aantal leerlingen
Inschrijvingen		
Centraal Museum en nijntje museum	7	1.298
DOMunder	1	350
Domtoren en Domkerk	3	852
EKKO	2	255
Het Filiaal theatermakers	1	696
Het Utrechts Archief	2	189
Kasteel de Haar	1	759
Museum Catharijneconvent	6	1.080
Museum Speelklok	6	468
Podium Hoge Woerd	7	2.402
Sonnenborgh – museum & sterrenwacht	5	432
Spoorwegmuseum	3	935
Stadsschouwburg Utrecht	14	2.933
TivoliVredenburg	11	1.776
Universiteitsmuseum Utrecht UMU	2	941
Volksbuurtmuseum	3	1.075
Totaal	74	16.441
Aantallen definitief ingepland		
Centraal Museum en nijntje museum	4	279
DOMunder	1	33
Domtoren en Domkerk	3	182
Het Filiaal theatermakers	1	696
Kasteel de Haar	1	226
Museum Catharijneconvent	3	413
Museum Speelklok	1	14
Podium Hoge Woerd	2	225
Sonnenborgh – museum & sterrenwacht	1	72
Spoorwegmuseum	2	163
Stadsschouwburg Utrecht	3	215
TivoliVredenburg	3	281
Universiteitsmuseum Utrecht UMU	2	756
Volksbuurtmuseum	3	216
Totaal	30	3.771

Bijlage 3 Rapport 2017-2018

Via [deze](#) link komt u bij het vorige evaluatierapport van schooljaar 2017-2018.

Oberon

Postbus 1423, 3500 BK Utrecht
t 030 230 60 90 | f 030 230 60 80
info@oberon.eu | www.oberon.eu

Utrecht, november 2021
In opdracht van Cultuur & School Utrecht